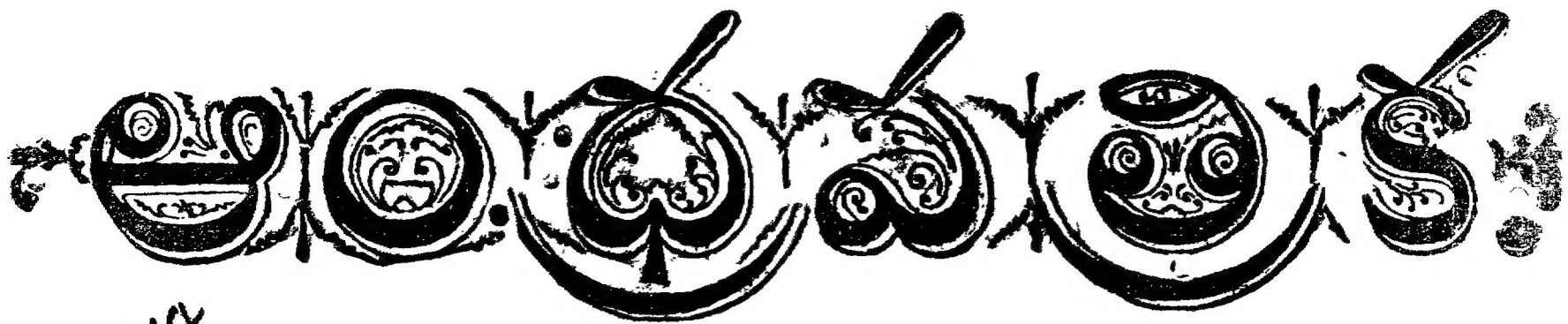

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వ్రతక 1-కి 0-1-0
Telephone No. 544.

3109/4

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 16-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 39
సంచిక 3౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
జ్వరము తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవంతిది

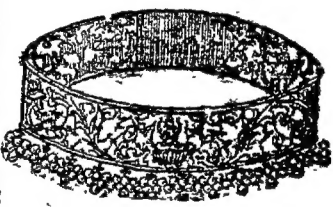
ఈమందును దుడ్డగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవాత్మను
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేస్తును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

దక్కన్-డబ్బీతో సహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియుంట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీడి మదరాసు

సమృద్ధి కము సకు ప్రసిద్ధి చెందినది

చేతిపట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు

ఃటిని పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6-14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహజమజారి
ర్పు. 25-35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము ఏటిని
అనుసరించి సవరములు, మజారి నిర్ణయించ బడును. సవరము బుగారుకు పూచీయివ్వ
బడును.
172 పుటల మా అందమైన స్వటలాగు ధర రు. 1-0 0.

ఉమ్మడి రామచంద్రశెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగవత్తుల ౨౨ వైశాఖమాసము మదరాసు.

శ్యామానుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త : ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథానందర్భములు, వర్ణనలు,
రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిబ్బి పైజా ౧౦౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తము కొనుగోలుచేసే కమిషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

10.5.24 తేది శనివారమునుండి 17.5.24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6.15 నిమిషమున ౯.౧౫
8.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 2-15
గంటలకును యూనివర్సల్స్ స్క్రీముంగు పీరియడ్
ఈగిల్స్ టాలన్స్ మిక్సిల్ భజనకర, డ్రైగ్స్,
కృత్యములు ప్రాణమునీయుట,
ప్రాణముపోవుట మొదలగువిగల అధ్యాత్మము. ప్రెడర్ థాన్
నక్ & ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు
10, 11, 12, నాలుగవవారము 6 భాగములు. యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బాక్సింగు పీరియడు ౨ లేడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ సేవనల్
మ్యాగు & కామిక్ కూడ చూపబడును.

మామూలుపల్లం ఇనాం విక్రయం

మాగాణి భూములయం దాసక్తిలవారికిది
మంచి తరుణము. అవ్యవధియైన మించిపోవును.
త్వరపడు.

కృష్ణాజిప్టిక్కు, గుడివాడతాలూకా, గుణి
వాకకు సుమారు 6 మైళ్లదూరములో యున్నది.
చంటి దండిగానపూడి గ్రామములో నె 119 ను
య 21-69 ట్లు సర్వదుంబాలా ఇశాం భూమి,
వికలుండము, చక్రికొయ్యెభూమి, మంజేరి కృష్ణ
శాల్వకింద పాగులగునది. భూమి అంతకు సులభము
రు 19-0-0 లు పై చిల్లర ఏటలా నిస్తున్నది.
వారసత్వపుహక్కు మొదలుగాగల వివిధము
తగాదాలు లేవిది. సదరుభూమి అంతగాని, కొం
గా, విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. వలయు
వారలు యీక్రింద వివరించిన అడ్డనుకు తాము
స్వతహాగా వచ్చిగాని, లేక జబువారి జవాబు
తెప్పించకొనల్పగాని చేయదగును.

యం. చంద్రయ్య ప్రోక్యుటరు

వెం. 212 రు. శుద్ధిపట్టి, శివరాజుగార్, మదరాసు.

కార్పొరేషను వ్యవహారములు

శ్రీ వి. ఎల్. కాస్టి బి. ఎ. ఎం. ఆర్, ఎ. ఎస్. గా
వాయుచున్నారు:—

మదరాసు కార్పొరేషను వారి వ్యవహారములు డివిజన్
నలవిగాకున్నవి. మన కార్పొరేషను అభివృద్ధికాటంకపరచు
విధానమును జరుపుటలో నితర కార్పొరేషనుల కేమాత్రము
తీసి పోలేదు. జిప్సీసుపక్షమువారి యధికారములో 1920 సం॥
నుండి కాసననభిలలోని ప్రజామహులవిరుద్ధమైన విధానమే
కార్పొరేషనులలోను గూడ అవలంబింపబడుచున్నది.

కలకత్తా, మే 14:— స్ట్రాంగ్‌రోడ్డు బంధిపోతు కేసు ఈదినమున ఆడిషనులు చీపు ప్రెసిడెన్సీ జేజువ్రేలు యెదుట విచారణకు వచ్చెను. ఈ కేసునందు ను గ జే క దే వు అను నాతడును మరెన్నిరును, బండిపోతును నాత్యను గావించిరని కేర మారోపింపబడినను. క్లిష్టప్రాసీక్యూటరు వాదనను ప్రారంభించుచు కరిగినవిషయముల కర్ణించిరి. ఏషిలు కి లేదే సాయం త్రిమ ముద్దాయిలు కెల్వారును కెవార్వరులను ధరించి టాక్సిగుం డిలోవచ్చి స్ట్రాంగ్‌రోడ్డులోనొకవర్తనుడు కాణమును ప్రవేశించిరి, నుగజేకదేవు రివార్వరును చేతిలోపట్టుకొని లోకలిక ప్రవేశించెను. ది కాణపు నౌకరులలో నొకరభ్యంతరపెట్టగా రివార్వరు నాతనిపై కాల్చెను గాని అది గురితప్పిపోయెను. ముద్దాయి మరయొకగుండును ప్రేల్చి, దర్వాసగు వామదేవసింగును చంపెను. ఇంతలో సీగల్లం తు విని ప్రజలు అచ్చటికి రాగా ముద్దాయిలలో కొందరు టాక్సిగుండ్లలో పారిపోయిరి. మిగిలిన వారిలో నిరువురు పారిపోగా ప్రజలు వారిని తరిమిపట్టుకొనిరి. ముద్దాయిల నరెట్టుజేసిన ఒక పోలీసు కాన్ స్టేబులును, దుకాణపు నౌకరును విచారించబడిరి.

(అ. ప్రె.)

అయన యందులకై కలకత్తాకు 1 వ తరగతిలో బోయెను. అయన ఖర్చులకు ఆర్థికసంఘమువారింగీకరించిరోదో తెలియకున్నది. లేదని వదలిపెట్టెను. కాన్పూరువారు. ప్రయాణపు ఖర్చుల నంగీకరించుట కాక్షేపణలేకుండ జేయుటకై అగ్రగణ్యుడు కార్యక్రమమున లేకున్నను పైతీర్మానము ప్రతిపాదించిరి.

వాస్తాపావు గారు ప్రతిమలముగా నున్నను ఈతీర్మానము నంగీకరించిన సభ్యులవరిలో నొకరైన దేశికాచారిగారు కలకత్తాకు వీలపోవరినో జెప్పగలరా? టెండరుల విచారించుటకైతింబట్టుగూడ బోవునా! ఇందుగల వింత యేమన స్టాంపింగు కమిటీవారు జోసఫు పాలసుగారి టెండరు వదలుకొనిరి, కాని కావ్యిలువారు వెంటనే దానిని వీకగ్రవముగా నామొదించిరి. జోసఫు పాలసు అండు సన్ను టెండరును మరుగుపరుచుట బర్న బడ్జెటరల టెండరులనుమాత్రమే అంగీకరించుటకై అత్యవసరము. బర్న టెండరులకు లోపముజూపి, జోసఫు కంపెనీవారి టెండర్లు నిర్లక్ష్యముజేసినచో బరన్సువారి టెండరుల నంగీకరించుట కభ్యంతరముండదు. బరన్సువారి వారిదియే జేసిరి.

కానిస్సరులను చాలామార్గఫలములకు పరిశీలనార్థ మంపుట
ఆనవసరమనియు, డబ్బుచండుగనియు నాయభిప్రాయము.
మరొక సభలో ప్లాండింగుకమిటీ సభ్యులగువారు లేని, దేశికా
చారిగాదివర్తన కునియాడుచు తీర్మానించుటచే ప్రయోగపు
ఖర్చుల నేరితిగా నిరాకరించెదరని యడుగవచ్చును.

మదరాసు రేలువేయర్ల ధనమును మన పురపాలకసంఘసభ్యులు చాల బాగుగనే ఖర్చు పెట్టుచున్నారు. 1924సం॥న బొంబాయి పురపాలకసంఘమును పతేలుగారి అధ్యక్షతకును, కలకత్తాసంఘమును దాసుగారి అధ్యక్షతకును మెచ్చుకొనవలసియుండ, మదరాసు కార్పొరేషనును వీరితిగా అభినందింపవలసియున్నదో తెలియజేయుచున్నది.

రీడింగ్కు పభువు ఇంఘాండున కేగదలచలేదు

క్రాత్తచట్ట మంగీకరింపబడిన వెంటనే రీడింగురభువు
ఇంగ్లాండున కేగవచ్చునని 12వ తేదీని ప్రకటించబడిన లండన్
తైప్పు పునరీ సర్వీస్ కేబిల్ వార్త నిరూపార మైనదని సిద్ధా
నందం తేలియవచ్చుచున్నది.

విమానసరిచారము

‘పెట్రోలు టాంకులలో నీరుండుటచే విమానదళాధికారి
నూకాచెగూరు 14 వ లేదే ఉదయమున బయలుదేరలేదు.
క్రాంతిపెట్రోలు కాన్పురునుండి తెప్పించుచున్నారు. 15 వ
లేదే ఉదయమున బయలుదేరవచ్చును.

తెంగాలు కాననసభ్యుడగు బాబు ఆఖిలవంద్రదత్తాచార్యు కాననకథాగమవేత్తమన, నీక్రిందితీర్మానము నుపపాసని నోటిమనోసగరి. "కాననసభవారు వేతనముల నిరాకరణకు పనియంచుచుబడిన మంత్రులను వెంటనే అధివసించి తొలగింపవలె నని ఈసభవారు గవర్నరునకు శిఫారుసువ్వరు."

తెంగాలు ప్రభుత్వశాసనసభా కార్యదర్శి ఈ క్రిందివిధముగా దత్తా గారి ప్రత్యుత్తరమొసగి: "ఈవిషయము పూర్తిగా పౌనిక ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించిన విషయము గాదనుకారణముచేత... తెంగాలు శాసనసభామన్యులు 26) పేజీ 71 కక్షను ప్రకారము... గవర్నరుగారు తీర్మానమున కంగీకారమొసగ లేదని తెలుపవలసినదిగా గోరిరి."

(అమృతబజారు పత్రిక)

బంగారుపత్రక బహుమానము

“శకునరసములు - అవి కాననమలచేసిన పరిపాకన
 చేతను యెట్లు లగ్నింజులదలెను.” అను బానియై వాల్మీయుడు
 బ్రాహ్మణుడు చెప్పెనని కావ్యలక్షణ శాస్త్ర అధీశులు రావు
 భాగ్యురే క. రాఘవేంద్రరావుగారి, క. లెన్ డెవిసు
 బంధురాలగారి లెనిన యిండియా సేషల్ పబ్లిక్ కాన్సిలు
 వారి లెన్ డెవిసు వారి పరిశోధనల మూలమున, వాల్మీకి
 యొక బ్రాహ్మణ వాక్యములను వేదరత్నావళి (వాసిష్ఠ
 బ్రాహ్మణ శ్రేష్ఠమైనది కాన్సిలువారు తీర్చిదిద్దిరి. (౨. ౧౨)

కబోటు తలకిందగుట

ఇంతవరకు ముగ్గురే చనిపోయిరని తెలియుచున్నది

కొచ్చిన, మే 15:—వర్జిల్ (ట్రాన్స్ లూయి) కుండి ఒక బోటు ప్రమాదమును గురించి వర్తమానము తెలిపినది. ఇంక వరకు మిగిలే చనిపోయినవారిని తెలియజేస్తుంది. పూర్వము మునిగిపోయిన “డెడ్ యు” యజమానియగు మాథ్యూ వార్నిక్. చెందినటువంటి “మార్నింగ్ స్టార్” అను మోటారు బోటు గత మంగళవారమునాడు బుధాపన్నము 2 1/2 గంటల సుదీర్ఘ దర్జీకి బయలుదేరినది. ప్రమాదము తీవ్రముగ ఎదురై ప్రమాదము చున్నప్పుడు అది ప్రయాణము చేయవలసివచ్చినది. వర్జిల్ కి మైల్లదూరములో నన్ను వర్జిల్ చూచి దగ్గరకు వచ్చేటట్లు పట్టిక పెట్టెనువాడు తగిలెను. అందులను బోటు ఒరిగి తట్టింది. దమ్మును బోటుపై నిలిగి గురు తుడిచి. బోటు ఒంగగానే ప్రయాణికులు భయపడి కేకలువేసిరి. వర్జిల్ బోటునున్న ముందు బోటు వెంటనే అచ్చటికివచ్చి ప్రయాణికులతో చాలమందిని తీసివెను. చనిపోయినవారిలో యిద్దరు తండ్రిగారును. వ్యాధుడు జాయించేవారు ఒక వివాహమునకు వెళ్లి కొచ్చిన సుంకి కమ్యూనువారు. (అ. వె.)

(U) (P)

భృంగరీయా శ్లో

ఆప్పీలులో శిక్షను కొట్టివేసిరి

లావోరు, మే 15:— 100 రూపాయల విలువగల నోట్లు 312 కలిగియున్నాడని పెన్సన్ మేజిస్ట్రేటు హరిహరే 4 నెల విశిష్టతయు 200 రూపాయలను ఫిక్సింగ్లైనను మాన్యుచుకిన్ అనువాదు అప్పీలు చేసికొనగా లావోరు సెన్సెట్టివ్ అవుగారు క్రిందివార్డు కేసుకు రద్దుచేసి అప్పీలుదారుని సదుపల చేసిరి (అ. కే.)

ఆరవ ఆంధ్రవైద్య సమ్మేళనము

ఆయుర్వేదవస్తువదర్శనము

నోటి రామశాస్త్రి, రి ఉన్యాయము

శ్రీరామేశ చిత్తపల్లి పదేన వాచాం
మలంబరీరసజవైద్య కేన
యోపాకరోత్తిం ప్రవరం మనీషాం
పతంజలిం ప్రాంజలి రానతోస్తి.

ఆయుర్వేదాభిమానులగు మహాశయులారా !
ప్రియవైద్య సోదరులారా ! నారీమల్లెల్లికలారా !

ప్రస్తుతము ఈ శిల్పారుపట్టామున జరుగనున్న ఆరవ ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్య సమ్మేళనానుబంధ మగు ఆయుర్వేద వస్తువదర్శనముయొక్క ఉపక్రమణమహోత్సవమును జరుపు మని నన్ను స్వాగతకారిణీసభవారు కోరియుండిరి. కాని యిట్టి మహాకార్యమును నిర్వహించుటకు సమర్థులగువారిని పేరొకరిని ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా నేను ప్రత్యుత్తరమిచ్చితిగాని, నా సలహా సభ్యులుగాకుండుటచే, నేను, అవకాశవిహీనముగ నుండియు, స్వాగతకారిణీసభవారియజ్ఞ నల్లంఘింప జాలక, యీకార్యమును నిర్వహింపబూనినాడ.

ఆయుర్వేదము - దానిప్రాముఖ్యము

ప్రపంచములో నున్న చికిత్సావిధానము లన్నిటిలో ఆయుర్వేదము ప్రప్రథమమనియు, అన్ని వైద్యశాస్త్రముల కిది యే ప్రాతిపదికయనియు చెప్పట అతిశయోక్తిగాదు. ఇది కా దని చెప్పినవరకు సాహింపజాలరు. ప్రపంచమునందలి యన్ని దేశములవారును శాస్త్రములయందును కేవలము పసితనములో నున్న పుడుమనభరతఖండము అన్ని శాస్త్రముల యందును, నాగరికతయందును అన్ని కళల యందును పూర్ణమైన విజృంభణమును బొందియుండె నను మాట ఎల్లదేశములవారికి విదితమై వైద్యశాస్త్రమును భూగణిత శాస్త్రమును బీజగణితమును ఇచ్చటనుండియే భరతఖండముతో రాకపోకలు గలిగి, సమీపములోనుండుటచేతను, దాడివెడలి వచ్చుచేతను, పరస్పరసంబంధముగలిగియుండిన, పారసీకులు, అరేబియనులు, గ్రీకులు మొదలగునాడు, ఈవిద్యలను గ్రహించి తమతమదేశములకు తీసికొనిపోయినట్లు నిదర్శనములు పెక్కులు గలవు. కాని, పరరాజులచే నిట్లు ఘోరింపబడి, క్రమశః మన పాలకుల పోషణ (ఆదరణ) లేక, కాలము గలించినపుట వల్లను, క్రమముగ రానురాను మన కిట్టిశాస్త్రములు గలవని యు, వాటియందొట్టి యశేకప్రభావములు గలవనెడి మటయే మనకు మరపుతగులనంతటి దుస్థితిగలిగెను. అట్టితటి పాశ్చాత్యులలో కొందఱు బుద్ధిమంతులు మనభాషల నభ్యసించి, మన శాస్త్రముల శోధించి, యిట్టిప్రభావము గల శాస్త్రములు మన లో గలవని వారు ప్రచురించిన పిమ్మట, మనశాస్త్రములను మనము జ్ఞాతి దెచ్చుకొనవలసినస్థితి గలిగెను. అయినను, చిర కాలముగ మనదేశ మెన్నియూర్పులు పొందినను, ఎందఱు పరరాష్ట్ర రాజుల పాలనకు లోబడినను వాటితాకుడు సంతయు సహించి, దానికి నాగినట్టి మనమత సంబంధమయిన గ్రంథములతో నివి యొకభాగముగా నివిడి యుండుటవల్ల, పూర్ణమైనవ్యాప్తి లేకున్నను, ఆర్థ సంబంధమైన సాంప్రదాయ కుటుంబములలో మాత్రము, పరంపర వేదశాస్త్ర ములవలె నీశాస్త్రములును వ్యాప్తిని బొందుచుండెను. వేదము, ఇంద్రశాస్త్రములు, దేవభాషతో గూడి కఠినమైనవిబంధనలకు లోనైయుండుటచే, వ్యాప్తిగోపియినను, రూపభేదము బొం దుటకవకాశము లేకపోయెను. కాని, వైద్యవిధాన వస్తునో, ఓషధీనిరూపణము, వ్యాధినిగూర్చు, మొదలగువాటిలో హాడి యుండుటవలన, అప్పటి పుట్టిన మేధాబుద్ధులను కట్టియు దేశకాలములనుకట్టియు ననేకమార్పులను జేసి, యిట్టిసాంప్రదాయమే పరంపరగా నచ్చుచుండుటచే నిది యొకపరిపూర్ణమైన నకట్టుబాట్లుగలశాస్త్రమనెడి మాటమగుడ మహిమోవునంతటి ఖ్యాతశకు నచ్చియుండెను. పూర్ణమైన శాస్త్రగ్రంథుబాట్లు మరపులోనికి వచ్చినను, పయితెప్పిన మాదిరిగా పారంపర్యముగా నచ్చుచు, సంయుక్తరాష్ట్రము లలో 'యానాని' వైద్య మనియు పూనా బొంబాయి పంజాబు బంగాళా బీహారులలో కచిరాజులచేతులలో 'ఆయుర్వేద' మనిన్ని, మనప్రాంతములలో బేళ్యవైద్యమనిన్ని, ద్రవిడ దేశములో 'అగస్త్య' వైద్యమనిన్ని సిద్ధవైద్యమనిన్ని యీ యాయుర్వేద చికిత్సావిధానము కొద్దిపాటిమార్పులతో నిప్పటి

కిని వడచుచునేయున్నది. ఇందు ముఖ్యముగా బంగాళారాష్ట్రమున సుమారు 80 సంవత్సరములనుండి యీమరపు దగిలిన శాస్త్రమును గొప్పకవిరాజులు పూర్ణమైన జ్ఞాపకములోనికి దెచ్చిరి. మనరాష్ట్రములో సుమారు 25 సంవత్సరములనుండి, క్రిశీశులైన శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి యాయుర్వేదమును పూర్ణమైనప్రచారములోనికి దెచ్చి దక్షిణదేశమంతటను నాయుర్వేదపితామహుడను క్రిశీనహించిరి. నారీప్రచారము దేశవిఖ్యాత మని నాయుర్వేదాధ్యక్షుని ఆయుర్వేద కళాశాల ధర్మవైద్యశాల ఆయుర్వేద గ్రంథప్రచారము వైద్యసమ్మేళనప్రదర్శనములు— ఇత్యాదులవల్ల పూర్ణముగ దెలియనగును.

అట్టియాయుర్వేదము నేటికి ప్రజలయొక్కయు భారత వైద్యులయొక్కయు మనముల నాకర్షించి పెచ్చుపెరిగి విజృంభించియుండుట జూడకడుసంతోషకరము. మఱియు అఖిల భారత వైద్యసమ్మేళనప్రదర్శనములున్నా, ఆయుర్వేద విద్యా పీఠమున్నా, గత 14 వత్సరములనుండి చేయుచున్న నిరంతర కృషియున్నా ఆయుర్వేదవ్యాప్తి కొక ప్రబలకారణమని చెప్ప నగును.

అట్టి నిఖిలా సమ్మేళనానుబంధముగ ప్రప్రథమమున 1917 సం॥న, దుర్గాశేత్రమున విజయవాడ (బెజవాడ) యందు, ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనప్రదర్శనములు ప్రారంభమై నేటివరకు నిర్విఘ్నముగ జరుగుచు, ఆంధ్రదేశమునకొక యితరప్రాంతములవారికి సయితము ఈ మన సమ్మేళనప్రదర్శనములు ఆదర్శము లయి ప్రోత్సహమును గలిగించుచున్నవి.

2. ప్రదర్శనములు-వాటియావశ్యకత: విధానము

ఇప్పుడు ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళన ప్రదర్శనములు బెజవాడకు ఉత్తరవైపు సంచారముజేసి యిప్పుడు దక్షిణప్రాంతమున నెల్లూరు మండలి జేరి వనకందరకు అపరిమితానందమును గలిగించుచున్నది. ఏవిషయమందైనను ప్రదర్శనముయొక్క వినియోగ మింతయని చెప్పనలవిగాదు. ప్రదేశానములు వస్తుబాలమును ప్రత్యక్షముగ కండ్లముందు జూపుటవలన, పుస్తకసహాయముచే సంవత్సరముల కొలది నేర్చుకొనుట కలవిగానిజ్ఞానమును సద్యఃఫలితము గలిగించును. ముఖ్యముగ మన యాయుర్వేదవిధానమున ఓషధులతో నెక్కుడుపని గలిగియున్నది. కాని యవి సర్వజనవిదితములు గాకుండుటచే, ప్రజలసౌకర్యముకొరకట్టిప్రదేశానము లేక్కుడు ఆవశ్యకములైయున్నవి. మఱియు నీట్టిప్రదేశానములందు కేవలము మూలకములమాత్రమే గాక, ఖనిజములు, జంతుద్రవ్యములు, యంత్రములు, శస్త్రములు, శారీరకచిత్తవలములు, అపూర్ణవైద్యగ్రంథములు, పురాతనశాసనములు, తయారైన వైద్యవృద్ధులు, ఆసవారిష్టతైలములు, మొదలగు ననేకపదార్థములను తెలిసికొనటమగుడ నవకాశము గలుగును. దేశకాల పాత్రలనుబట్టియు భాషవై పరిత్యజులకట్టియు, ప్రత్యేకానుభవములను కట్టియు, పలుతావుల పలువిధములగు శేర్లతో పదార్థములు వ్యవహరింపబడుచున్నవి. మఱియు నొక ఓషధియే పలుతావుల పలుశేర్లతో వ్యవహరింపబడుట, ఒకయోషధి నామమునకే యనేకరకముల ఓషధులు పోల్చబడుట, మొదలగు వైపరీత్యములనుగూడ జాలింతుట కట్టి ప్రదేశానము లవకాశము లిచ్చును. మఱియు నాడుకయందొకచోట నొకవ్యాధికి వాడబడు ఓషధి, మఱియొకచోట మఱియొక వ్యాధికి సయితము వాడబడుచున్నట్లును గుణకార్యగుణమన్నట్లును వినుచుండుము. ఇట్టి విశేషగుణములను తెలిసికొనుటకు గూడ నీట్టి ప్రదేశానములు సహకారులుగా నుండును.

కాని యింతవరకు మనము చేయుచున్న ప్రదేశానములు ఏమాత్రము తృప్తికరముగానూ, విధానసహితముగానూ జరుపుట సంభవించుటలేదు. ఏలయన, ఆయాచోటుల నేర్పడినస్వాగత సమితివా కిట్టికార్యములందు పరిచయము లేనివారుగానుండురు. అథవా కొన్నిచోట్ల పరిచయమున్నవారుండుట తటస్థింశను ప్రదేశానముల జయప్రముగ జూపుటకు కలయు ధనసౌకర్యమును, సాధనసామగ్రియు, ఓషధిపరిచయమును ఇట్టికారణములవలన లేకుండుట ప్రదేశానములు తృప్తికరములుగా జరుగకుండ బోవుచున్నవి. ఇప్పటికైనను ఈలోపమును సవరించుటకు తగుసేర్పాట్లుచేయుట యత్యావశ్యకము. దీనికి ముఖ్యముగా అప్పటిప్పటి ప్రదేశానములందు లభించు నపూర్ణపదార్థములు గ్రహించి యొకకేంద్రస్థానమున ఆంధ్రాయుర్వేదమండలితరపున వస్తుప్రదర్శనశాల సేర్పాటుజేయుట యత్యావశ్యకము. ఇంతవరకట్టియేర్పాటు జరిగియుండనందున, ఇప్పటికిని ప్రపంచములు జరిగినను, మనకుతగినంతప్రయోజనము స్థిరముగబొండుటకవకాశము లేకపోయినది గాన కేంద్రస్థానముకట్టియేర్పాటు

జేసిన ప్రతి ప్రదేశానమునకున్నా అచ్చటి విస్తుప్రదేశానశాల (మ్యూజియం) లో నున్న ముఖ్యపదార్థములనున్నిటిని దెప్పించి ప్రదర్శించుట కవకాశ ముండును. మఱియు, శ్రీరామేశ చంద్రుని ప్రవర్గనవ్రథములనున్నిటిని తిరిగి కేంద్రమునకు జేర్చుటయు సంభవించును. ఇట్లు ప్రవర్గనసామగ్రిని కేంద్రమునకు జేర్చుట మిక్కిలి యవసరము ఈ సంగ్రహము వల్ల. పోనుపోను మనకుకావలసిన సామగ్రి గూనర్తు సమకూరును. అట్లుగానికొ, స్వాగతము, క్రిశీన, యస్ర చూసలకు లోనుగ చలించుచున్నది. వ్యయప్రకూషల కమరణ మగు సంపూర్ణప్రయోజనము గానరాకున్నది. కనుక, ఆంధ్రమండలమున కేంద్రప్రదర్శనశాలయొకటి యవసరమని రూఢియించున్నది. ఇట్టిసమకార్యమును ఈపురవాసులైన నెరవేర్చి మహాపకారము నొనరించి అపూర్ణవ్యాప్తిని నహించు రచి నమ్ముచున్నాను. మఱియు, ప్రదర్శనశాల (మ్యూజియం) తోపాటు, ఓషధులను బెంచుతోటగూడ నుండుట ముఖ్యావసరము. ఇందు, దొరకొంతవరక నన్నివిధములగు నోషధుల బెంచుట కవకాశము గలుగును. ఇతరమహానీయులను, అచ్చటచ్చట పెంచు తమవనములందుగూడ కొద్దిభాగమును యీ యోషధుల బెంచుటకు వినియోగపరచినచో ప్రజలకు మహాపకార మొనర్చినవారగుదురు. దానివలన వారికి అధికవ్యయ ప్రయాసలుండవు సరికదా, వారివలన గలుగుమేలు అపారము.

3. ఓషధీగ్రహణము: దానినిబంధనలు

మన ఆయుర్వేదవిధానమున ఓషధుల ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి యిదివరకే మచ్చటించితిని. ఇక నోషధీగ్రహణమునుగూర్చి యొక్కంత విచారితము. ఓషధులను గురువులవల్లను తాపసుల వల్లను, వృద్ధులవల్లను, గొల్లవారివల్లను గ్రహింపవలసినట్లు మన గ్రంథములందు చెప్పబడియున్నది. ఓషధులు పెరుగు భూమి గ్రహించుకాలము, విధానము, భద్రపరమపార్శ్వము మొదలగునంశములగూర్చి నూత్నతరములగు నియమముల బహువిధములగు మనగ్రంథములయందు వినరించియున్నాము. ఆ నియమములను వాగ్బటకల్పస్థానమున నీవిధముగా జెప్పియున్నాము.

శ్లో॥ ధన్యసాధారణే దేశే సమే సస్మృత్తిశ్చ తుచా శ్చకానవైత్యైర్యతనశ్చభ్రవత్యేకవైతై మృదౌప్రదక్షిణజలేతుశోపిష సంస్తృతే అఫాలకృష్టేనాంక్రాంతే పాటపై గృహలతైః శత్యతేభేషజంజాతం యుక్తంకర్ణసాదిభిః జంత్వోగం దవాగ్గం అవిగ్ధం దవైతైః భూతైశ్చాయత పాంశ్వాద్యై యథాకాలంచ నేవితం, అవగాఢ మహామూల ముదీచీం దిశ మాశ్రితం.

ఇట్టి నియమముల ననుసరించి గ్రహింపబడు నోషధులు మాత్రమే శాస్త్రోక్తముగ ప్రభావముగలిగి గుణవిచ్ఛిటకవకాశముగలిగియుండును. అట్టి మూలకము యోగ్యముగా సంపూర్ణముగ సంపదించుట. ఓషధీగ్రహణవిధాన మిక్రింకశ్లోకముల వలన దెలియవచ్చును.

శ్లో॥ అకర్మాణచరితః బ్రాధా శుచిరుపోషితః, గృహీతా దౌషధం స శ్శు స్థితంకాశేచ కల్పయేత్, సక్షిరంతదసంపకా అనతిక్రాంతపత్తరం, ఋతేగుడఘృతైః ప్రధానకృష్టావివంకం. (వా.గ.)

ఇంతియగాక నాయామూలకలను, యుక్తములగు ఋతువులయందు, ఆర్ధసూర్యోదయకాలమందును, లోహము గాక నితరవాటితో మంత్రయుక్తముగ త్రవ్వనలయునని విశేషనియమములుగూడ గలవు.

కాని యిప్పటి పట్టణపు పశుశివులవల్లను, పల్లెల యందు వ్యాపించు మాగానిపంట విధానమువల్లను, బహుప్రజ పట్టణములకే యావర్తింపబడుటవల్లను, నవనాగరికతాప్రభావము వల్లను యీమైనవాహరించిన నియమగ్రహణమునకును వాటిజ్ఞాన సంపాదనకు నవకాశములులేక, బహులోపహారీనర్తకమిచ్చుయే యొడిపోయినమొక్కొ ఒకటి కొకటియోషధిగా పరిగణింపబడుచు, అదియే ప్రమాణముగా నెంచుచు, దోషములలో వాడుకనలభివచ్చు చున్నది. ఇట్టియోషధులవలన తయారగు యోగము లేటిపీర్వనంతముగా నుండునో, శాస్త్రమునకు జెప్పబడినగుణము లేంతవరకెచ్చునో చెప్పకయే యూహింపవచ్చును. కాని, దీనినిట్టి యోషధీపరంపర తెలిసినవారులేరనిగాని, అట్టి యోషధులను సాంప్రదాయనిర్ధమగ నువయోగించువారు లేరనిగాని నాయభిప్రాయము గాదు. అట్టిసాంప్రదాయము లింక వనేక భుజులందు నిల్చియున్నవనియే నానమ్మకము.

4. ఓషధీద్రవ్యములు వానిగుణవిభజన

ఆయుర్వేద వైద్యమన వాకబడు నాధ్యక్షులగు బంగమములు, పార్థి నములు, బౌద్ధజ్ఞములను మూడువిధములుగా విభజి

సమితి యున్నది. ఓడవలసినవారు, బంగారుములు, పాపములు, ముందుగా, ఓడవలసినవారు పరిగణించబడుచున్నది.

1. జంతువులను, మృదుల జంతువులు—ఉదా:—తేలి (గోరములు) చాలా, పెరుగు, పెయ్యె, పువ్వులు, ముద్దలు, కత్తులు, మాంసము, వలము, చర్మము, ఎముకలు, కొమ్మలు, గోళ్లు, గొర్రెలు, వెండ్రుకలు మొదలైనవి. గోరొజనుగూడ నీరకగతిలోనిదే.

2. పృథివీ సంబంధమైనవి పార్థివములు.—ఉదా: బంగారు, వెండి, రాగి, ఇనుము, నీసము, తగరము, ఇసుక, పన్నము, మణిశిల, హరితాలము, రత్నములు, లవణము, సోదరాంబము మొదలగునవి.

3. భూమిని బ్రహ్మచేసికొని వచ్చునవి బౌద్ధిజములు:—ఇవి తిరిగి, చనస్పతి, మీరుగ, వానస్పతి, ఓషధియని నాల్గు తెలుగులుగా విభజింపబడినవి.

శ్లో. వనస్పతిస్తథా మీరుద్యానస్పత్యై ప్రభావధిః |
ఫలైః పానస్పతిః పుష్పైర్వానస్పత్యైః ఫలైః పి |
ఓషధ్యైః కలపాకాంతాః ప్రతాపై ర్విరుధః స్వృతాః ||
ఉదా:—1 వనస్పతి:—పువ్వుములు లేక, కాయలు కాదు, మేడి, మర్రి. 2 మీరుగ:—ప్రాకృత, లతాగలదులు. 3 వానస్పత్యై:—పువ్వులుకాయలుగలవి. 4 ఓషధి:—పువ్వులుకాయలు గలిగి వాటిఫలముకాగానే నశించునవి.

ఈపై నుదాహరించిన నాల్గువిధములైనయోషధులయందు, నేల, పట్టు, దంటు, కాచ, లేక, తొడిమలు, జిగురు, రసము, చిగుళ్లు, కాల్చియె తినజూరములు, పాలు, పండ్లు, పువ్వు, యాచి, చమయ, ముండ్లు, ఆకులు, పుష్పకోశములు, గుండ్రముగానుండు గడ్డలు, మొలకలు ఈభాగములను ఏయే ఓషధియందు ఏవి ఏవి గ్రహించవలయునో ఆవిధానమున్నది. విపులముగ వ్రాయబడి యున్నది.

ఇట్లు ద్రవ్యవిభజనమేగాక, ఆద్రవ్యముల గుణభేదన గూడా విపులముగాను, నూత్నతమముగాను తెలియ నట్టి నిబంధనలు గూడా గలవు. ప్రతిపదార్థమున్నూ పంచభూతాత్మకమని యన్నికాస్త్రములవారు ఒప్పుకొనియున్నారు. గాన బౌద్ధద్రవ్యములుగూడా పంచభూతాత్మకములని వేదగ్రహితులకర్తవ్యం. ఈద్రవ్యములు పంచభూతాత్మకములుగను, ఇరువదిగుణములు 6 రసములు 3 విపాకములు, 2 వీర్యములు ప్రభావమున్న గలిగినట్లు నిర్ధారణ జేసియున్నాడు.

పాశ్చాత్యులు ప్రతిపదార్థముయొక్కసత్యమును (యాత్రీ ప్రక్షిప్తపత్) కనిపెట్టివానిని చెప్పుచుందురు. కాని ముఖ్యముగా కనిపెట్టినవారే రహస్యపాకములనువి యాయాత్రీ ప్రక్షిప్తపత్ ప్రకారము ఏమాత్రము తగ్గిపోవునవికావు. పాశ్చాత్యవిధానప్రకారము ప్రతిద్రవ్యమున్నూ నూత్నముగా విభజింపబడినప్పుడు, దానిలో కొన్నివస్తువులు ఒకపరిమితిలోనై చేరియున్నట్లును, అందుకొన్నివస్తువులందు కొన్నిపదార్థములు హెచ్చుతగ్గుచూచుచున్నట్లును నిర్ధారణయగుచున్నది.

ఇందుకు తార్కాణంగా, నాభి (యాకోటిం రాడిక్సు) (నాభి)ని గూర్చి యాచించెము. పాశ్చాత్యవిధానప్రకారము పై జెప్పినదానిలో, యాకోటిక్, యాకోసిక్, బెంజోసిక్ అను మూడు అంతిభాగములుగా నున్నట్లును, యామాటి యందును అసలు ద్రవ్యమును యాకోటిం రాడిక్సుయొక్క గుణములతో ద్వియోగవృత్తయో కనబడుచున్నప్పటికి, అసలు ద్రవ్యములో నున్నటువంటి కార్బన్, హైడ్రోజన్, ఆక్సిజన్, నైట్రోజన్, పదార్థములూ మాదువస్తువులయందు నిమిదియున్నట్లునూ నిర్ధారణచేయబడినది. కాని యామాడువస్తువుల (సర్విసుల) యొక్క సంపుటితో గూడుకొన్న అసలు పదార్థముయొక్క (యాకోటిం రాడిక్సు) పూర్ణమైన గుణములయందే యొక వస్తువందును ప్రత్యేకముగా గానరాదు. లేక, యామాడువస్తువులు కలిపి ఉపయోగించినను, అసలు పదార్థముయొక్క గుణమును పొంద నవకాశముండదు. మీదుమిక్కిలి వివరింపబడుచున్నది గలుగును.

కాని పాశ్చాత్యు లిందులో ముఖ్యమైనవస్తువేదయున్నదో (యాత్రీప్రక్షిప్తపత్), ఆవస్తువునందే అసలు ద్రవ్యముయొక్క పూర్ణమైన గుణము ఇనిదియున్నదనిన్ని, దానిని ముందుగా వాడినప్పుడు, అసలుద్రవ్యముయొక్క పూర్ణగుణమును అది యొక్కటే యివ్వగలదనిన్ని దానితోపాటుగానున్న యింకొకవస్తువులు కొద్ది గుణములు గలిగియున్నప్పటికి ప్రధానమైనవలె సామర్థ్యముగలవి కావనిన్ని యూహించుదు. అట్టి ప్రధానమైనవే ఓషధియొక్క పూర్ణసత్యమని యెన్నుదురు. గాని యట్టిప్రధానమైనవలె తిరిగి యింకా యితరపదార్థ సము

దాయముతో జేరియున్నదా! లేక ప్రత్యేకద్రవ్యముగానున్నదా మను సంబంధము నిలిచియేయున్నది.

ఆయుర్వేదవిధానములో నన్నచో, ప్రతిద్రవ్యమునకు పై చూపబడినట్లు, ఆమరసములు, వింశతిగుణములు, 3 విపాకములు, 2 వీర్యములు ప్రభావములనుబట్టి యోషధిగుణముల నిర్ధారణజేయుచో, పాశ్చాత్యుల 'యాత్రీప్రక్షిప్తపత్' కంటె నెక్కువ ప్రయోజనకరముగా ద్రవ్యములు వాడుట కవకాశము గలదని చెప్పవచ్చును.

శ్లో. గురు, సంద, హిమస్నిగ్ధశ్లక్ష, సాంద్ర, మృదు, స్థిరా, నూత్న, విశద, లఘు, తీక్ష్ణ, రూక్ష, ఖర, చల, ద్రివ, కారిన్య, సర, స్థూల, పిచ్చిల.

శ్లో. త్రిధావిపాకాద్రవ్యస్య స్వాద్యమ్మకటుకాత్మకః, జాతే జాగ్ని వాయోగాద్యదు తేలింసాందరం రసావాం పరి నామాంలే సవిపాక ఇతిస్మృతః.

శ్లో. ఉష్ణశీత గుణోత్కర్షా త్తేజవీర్యం ద్విధాన్వృతం. (ద్రవ్యములకు దోషములకు సంబంధము)

ఈవిధముగ ద్రవ్యమునకు గుణములు చెప్పినరీతినే వాత పితృశ్లేష్మములకును గుణములు గలవు. వాతమునకు రూక్ష, లఘు శీత, లఘు నూత్న.

ద్రవ్యములకు దోషములకు సంబంధము

ద్రవ్యములకు గుణములు చెప్పినరీతినే వాతపితృశ్లేష్మములకు గుణములు జెప్పియున్నారు.

శ్లో. రూక్షస్థితిలఘున్నూత్నశ్చల్లోభవిశదఖరః ||

ఇవి వాతముయొక్క గుణములు పిటికి వివరితములగు స్నిగ్ధ, ఉష్ణ, గురు, స్థూల, పిచ్చిల, శ్లక్షగుణములు గల ద్రవ్యములచే వాతము శమించునని చెప్పబడియున్నది. ఈరీతినే.

శ్లో. సన్నేహముష్ణం తీక్ష్ణంచ ద్రవమష్ణంసరం కటు విపరీతగుణైః పిత్రం ద్రవైర్దూశుప్రకామ్యతి

శ్లో. గురుశీతమృదుస్నిగ్ధమధురశ్శీతపిచ్చిలాః

శ్లేష్మగుణః ప్రశమయంతి విపరీతగుణైర్గుణాః

అని పితృశ్లేష్మములకును చరకమందు జెప్పియున్నారు.

ఇటులనే—శ్లో. స్వాదప్లువణావాయం

కషాయస్వాదుతిక్తకాః

జయంతి పిత్రం శ్లేష్మగుణం

కషాయ కడుతిక్తకాః

మధురము, ఉష్ణ, పులుసు, రసములుగల పదార్థములు వాతమును వగరు, మధురము, చేదుగల పదార్థములు పిత్రమును, వగరుకారము, చేదుగల పదార్థములు శ్లేష్మమును, శమింపజేయుననియు, పిట్టకు భిన్నమయిన రసములో ఆయుర్యోషములను వృద్ధిజేయుననియు, చెప్పబడియున్నది. గనుక ద్రవ్యనిష్ఠమైన గుణములున్నూ రసాదులున్నూ, దోషప్రయమాదులకొని గుణములను శమింపజేయుటకున్నూ వృద్ధిజేయుటకున్నూ కారణభూతము లగుచున్నవి.

ఇటులనే ద్రవ్యనిష్ఠములయిన వీర్యవిపాకాదులకున్నూ దోషములకున్నూ సంబంధము గలదు. ద్రవ్యమునందు రసవీర్యవిపాకప్రభావములతో జేసికొన్నట్లుము గలదోదానిననుసరించి పనిజేయుచుండును. మఱియు,

శ్లో. రసవిపాకస్తావీర్యం | ప్రభావస్తాస్యపాపాతి బలసామ్యరసాదీనా వి తిన్వేష్యం బలం ||

అను ప్రమాణము ననుసరించి, రసవీర్య విపాకప్రభావములు ఒక ద్రవ్యమునందు సమానముగా నున్నను, ఒకదాని కంటె నొకటి తక్కిగలవియై, వాటివనిని జేయుటకే సామర్థ్యముగలవై యుండును.

ఇందుకు తార్కాణంగా, కాత్తురీతి తెలియుట కొక దృష్టాంతము నిచ్చుచున్నాను.

రూక్షగుణము, కషాయ మధురరసములు గలదియై, వాతము నధికపరిచి, మేహమును శ్లేష్మమును పోగొట్టుట లేనయొక్క సహజగుణ మని చెప్పబడియున్నది. కాని, తేనెలోనుండు ప్రధానముగ మధురరసము వాతమును శమింపజేయవలయుండగా, అందుకు విరుద్ధముగ, కటువిపాకము గలదియగుచే వాతమును వృద్ధిజేయుచున్నది. మఱియు తేనె మధురరసము గలది.

శ్లో. తేనెక్షీరేగోక్షురక్షాద్రాద్రాక్షాది ర్మధురోగణః ||

అనుప్రమాణము ననుసరించి, తేనె మధురగుణములలో జెప్పబడియున్నది. 'మధురం శ్లేష్మలంప్రాయః' అని మధురగుణసామాన్యము శ్లేష్మమును వృద్ధిజేయు ననియు చెప్పబడి యున్నది. గాని, ఇట్టి తేనె శ్లేష్మవర్ధకములగు నవాన్న దధి త్యాదులట్లు గలుగు మేహోగమును గలిగింపవలసి యుండ,

అందుకు విధముగా మేహమును శమింపజేయు టెట్లని సంక గలుగవచ్చును. కాని, యీ తేనెనైనై శ్లేష్మన భూక్షగుణకమా యర స, కటు విపాకములనుబట్టి శ్లేష్మనాశము చేయునె గాని శ్లేష్మవర్ధకము చేయుగాన, మేహోగమును శమింపజేయు సామర్థ్యము గలిగియున్నది. మేహోగ పథ్యేద్రవ్యములలో శ్లో. ముగ్ధా, సామృతాధాత్రిపటోలనత్కంఠమధు, అనితేనెను కంఠోక్తిగా చేర్చియున్నారు. మఱియు, తేనె మధురగుణములలో చేర్చబడియున్నను, శ్లో. మధురం శ్లేష్మలంప్రాయోజ్జీర్ణాచ్చాయవా ధృతే ముగ్ధాద్గోహమతఃక్షాద్రాత్నితాయాజాంగలూమాలే || అనుశ్లోకము ననుసరించి, శ్లేష్మమును జేయువస్తువులలోనుండి యీతేనెను మినహాయించియున్నారు. మఱియు, వాతపితృశ్లేష్మములకు ముఖ్యముగ చికిత్సను దెలుపుచును.— శ్లో. శరీరం... అని, తేనె, శ్లేష్మరోమహరమనియు సూత్రప్రాయము గవాగ్గులులు చెప్పియున్నారు.

ఈపై చెప్పిన గుణములన్నియు ప్రాతేనెకే వర్తింతును. ప్రాతేనె విరుద్ధగుణములగుడ గలిగించును.

ఇట్లు ఈరసవీర్య విపాకప్రభావములకును, ప్యాధినిరూపణమునకు ముఖ్యసాధనములగు త్రిదోషములకును మిక్కిలి సూక్ష్మముగు సంబంధము గలదు. ఇట్టి సూక్ష్మతమములగు భేదములను విభాగములను గలిగియుండి కాస్త్రోగ్ధనకు అన్నివిధముల ఆగియున్నటువంటిన్ని అందలి మర్కముల పూర్తి గ్రహించిన నంత కంటె మానవబుద్ధియందు ఎక్కువ అభివృద్ధి చేయుటకు అవకాశము లేనటువంటిన్ని, యిప్పటికరకు ఏయితర విధానములందు జరిగిన అభివృద్ధియు యీవిధానమునకు సరిరాని ఢీతిలోనున్న నీయాయుర్వేదము నకాస్త్రీయము (ఆకానెంటిఫిక్) కాదనిన్ని ఇరావనలో శోధనకు ఆగవదనిన్ని యంపిటికలో వ్యాప్తి అభివృద్ధి లేదనిన్ని, (ఆకాప్రోగ్రెస్) చెప్పట కడుంగకు శోచనీయము. చిరకాలమునుండి ప్రఖ్యాతిగాంచిన నీయాయుర్వేదమును యీవిధముగా నిందించువారు పాశ్చాత్య విధానమును పూర్తిగ నభ్యసించియందలి మర్కముల గ్రహించి తిరిగి వారు, యీ యాయుర్వేదమును గూడా గురుముఖుల సక్రమముగా నభ్యసించి, యందలి మర్కముల గ్రహించి యీరెండు విధానములకుగల తారతమ్యమును పరిశీలించిన యీయాయుర్వేదముయొక్క మహిమ విపులముగ తెలియగను. అట్టివారెట్టి సాహసపుపలుకు లేన్నడును పలుకజాలరు. అట్టివిధానము లేలుగక, అట్టి అభ్యాసములేక, ఒకవిధానమునే గుర్రెణిగి, తమవిద్యయే సర్వమనియించి, తదితరవిధానమంతయు ఏమాత్రము కాస్త్రసమ్యక్తముగాదని దురభిమానముతో గూడియుండి, యీయాయుర్వేదములోని కొన్నిగ్రంథములచేర్చు విని, లేక, శేష్మకొని, అధవా కొన్నిసమయములందు వాటియభిప్రాయముల గ్రహించక ఊరకచదివియుండి తాము యీకాస్త్రమును పరిశోధింపబూనుట మిక్కిలి పరిహాసాస్పదము. సాంప్రదాయసిద్ధముగానివిద్య విద్యయేగాదు. అట్టి విద్యనలన ఫలమునలేదు.

ప్రస్తుతము మనప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేదవిధానము నుద్ధరింపవలెనని గత ఆరుసంవత్సరములనుండి ప్రయత్నములు సల్పుచున్నట్లు గనుపడుచున్నది. కాని అందలి ఫలితంశ మేమియు యీసరికిని లేలేదు. ఉస్మానియా కమిటీవారి రిపోర్టు వెలువడినతరువాత నేదైన కొంతద్రవ్యసహాయము జేసి దోయవైద్యమును ప్రోత్సహింపవలెనని దొరతనమువారికి అభిప్రాయమున్నట్లు తెలియుచున్నదిగాని యిదియైనను మన శాసనసభాసభ్యులు భగీరథప్రయత్నములు చేయగా, ప్రోసి వేయజాలక ప్రభుత్వమువారు అధికారికముతో ఒప్పుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. గాని యిట్టి స్వల్పసహాయము సయితము ఏరూప మున జరుగవలసినదియు నిర్ధారణచేయబడి యుండలేదు. ఒకతేంద్రస్థానముందు ఆదర్శికదోయవైద్యకలాకాలను స్థాపించి, అచ్చట ఆయుర్వేద, యూనాని, సిద్ధవైద్యముల నేర్పనలయనని కొండలు నూచించినట్లును, దేశమందచ్చటచ్చట స్వతంత్రముగ దోయవైద్యులచేతను, ఉదారభావముగల వైద్యాభిమానులచేతను స్థాపింపబడిన కలాకాలలకు విరాళముల నొసంగి వృద్ధి చేయవలెనని మఱి కొండలు నూచించినట్లును వినుచున్నాము. కాని యీరెండు విధానములలో నేది కార్యరూపమును బొందునో నిర్ధారణ చేయజాలకున్నాము.

ఇట్టి నీతిలో ప్రభుత్వమువారు దోయవైద్యముపట్ల చూపదలచిన ప్రోత్సాహము ఎట్టిరూపమున జరుపవలసినదియు, ఏయే నిబంధనలకు విధానములకు లోనై యుండవలసినదియు, మన మందరము బాగుగ యాచించి వారికి నూచించుట అత్యవశ్యకమైనది. ప్రభుత్వమువారినుండి దోయవైద్యమునకు గలుగనున్న

నది 1-కి 12 మాత్రము వెల మా 0-6-0.
ఆమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

జెయిట్ కాల్పుల కేసు

అకాలీలపై నేరారోపణము

ముద్దాయిలు డిఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు

నాభా, మే 15:—ఫిరవరి 21 లేదీన చెండవహామిదీ దళము జెయిట్ లో ప్రవేశించి యిచ్చినపుడు జరిగిన కాల్పుల ఫలితము 22 ముద్దాయిలపై ప్రభుత్వమువారు నేరముల నారోపించిరి. నాభా సేవ న్యజ్ఞిగ నియంపించిన, పంజాబు సేవిలు సర్వీసు శాఖకు జేరిన రా. సా. లాలా అమరనాథ ఎం. బి. ఐ. ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. గారి యెదుట నిన్న నీకేసు విచారణముచేసెను. ముద్దాయిలలో కృష్ణకారు అను నొక శ్రీ గూడ గలను. ప్రభుత్వ పటాలముల నెదిర్చినవారికి ఈ 22 గురును నాయకులని పీఠులొడు 148, 19, 307, 109 సెక్షనుల క్రింద నేర మారోపించబడెను.

ఫెరోజుపూరు నందు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియగు దివాన్ దుర్గా ప్రసాద నాయకు బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు ప్రాసిక్యూషను నడుపుటకు నియంపించబడిరి. ముద్దాయిలలో మొదటి హామిదీ జాతీయై జాతాదారును, నాయకుడును గూడ గలరు. విగతినవారందరను “గుల్లి” జాతీయని పిలువబడువానికి సంబంధించినవారని తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ముద్దాయి కెన్సరును, డిఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. మొదటివరకు హిందీ జాతీయందు ముగ్గురు అప్రూవరులుగా విచారింపబడుదురు. ఈ విచారణయందు నచ్చు సాక్ష్యముయొక్క స్వభావమునుబట్టియు విషయముల ప్రాముఖ్యమునుబట్టియు నీవిచారణ చాల నుత్సాహపూరితముగ నుండును. మొదటిదినమున, నేరారోపణలు ముద్దాయిలకు వివరింపబడెను. తమచర్యల సమర్థింపుకొనుటకు వారికి ఆవకాశము లొసగబడెను. కాని వారికి నుండి డిఫెన్సు పెట్టుకొనుటనుండి చివరమున్నట్లు లేదు.

సాక్షుల విచారణ

నాభా, మే 15:—జెయిట్ కాల్పుల కేసు ఈనెలనున లాలా అమరనాథగారి కోర్టులో తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. ముద్దాయిలు నిన్నటివరకే డిఫెన్సు లేకుండ నుండిరి. ఫిరవరి 21 లేదీన దాదాపు హామిదీ జాతీయంతయు మరి 300 ఇతర అకాలీలును అరెస్టు చేయబడిరి. ప్రస్తుతము 22 ముద్దాయిలును వారినాయకులు.

పోలీసు సూపరింటెండెంటు

నాభాసంస్థాన పోలీసు సూపరింటెండెంటుగ మిర్. మహమ్మదాలీగారు ప్రాసిక్యూషనుతరపున మొట్ట మొదటి విచారింపబడిరి. ఈసాక్షి, గంగసారు గురుద్వాదా ఆందోళనచరిత్ర నం తన వివరించి, అఖండవరమున కెట్టిభంగమును గల్గింపబడలేదని నుడివెను. మహారాజాగారిని తిరిగి సింహాసనమున నిలుపుటకు చేయు ప్రయత్నములందు పాల్గొనవలెనని నాభాపాఠులను ప్రోత్సహించు పెద్ద పెద్ద ప్రముఖులు గోడల కంటింపబడియుండెననియు అవి తీవ్రమగుభావముం దుండెననియు నీతడు నుడివెను. గోడలకంటింపబడిన ప్రతములందు దెలుపబడినవిధముగా, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ నిరయతచర్యలను వివరించుచు, రాజకీయముల చర్చించుచు గంగసారుగురుద్వారమునందు మతోపన్యాసము లొనర్పబడుచుండెడివి. దళమునకు 25 గురు చొప్పున అకాలీదళములు ప్రతిదినమున జెయిట్ కు వచ్చుచుండెను. 50 గురు అకాలీలు గల ధోహిడిజాతా జెయిట్ కు బయలుదేరుచున్నదను వార్తను దాను పత్రికలందు జూచువరకు, వైసదెలుపబడిన 25 గురు అకాలీలుగల దళములు ప్రతిదినమున వచ్చుచుండెననియు నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారిని భయపెట్టి లొంగదీయు నుద్దేశముతోడ నే 501 ల హామిదీ జాతీయల పంపబడెననుటకు వేరునిదర్శనము లొనర్పరము. గంగసారు గురుద్వారా నీవిధముగా బలవంతముగా కేరవమునని తమరాజకీయ ప్రచారములకు దానిని కేంద్రస్థానముగ నొనర్చుట గారియుద్దేశము. పోలీసు సూపరింటెండెంటు తర్వాత, నాభా చరితాలనాథికారి, జాతాను కాలముగా నరెస్టుజేయుట కేర్పాటుల నొనర్చెననియు, సంస్థాన పటాలములు తుపాకులతో నున్నను నిశ్శయమున లాఠీలను పట్టుకొని యుండుటయే అందుకు నిజమనియు నాతడు నుడివెను.

మధ్యాహ్నము 12 గంటలగుసరికి, జాతావారివెంట 15 లేక 20 వేలప్రజలు గలరనియు, వారందరను వివిధములగు నాయుధముల ధరించియుండిరనియు వారు చాల నుద్రేకపూరితులై యుండిరనియు వార్త చేరెను.

జాతావారు సంస్థానసరిహద్దుల ప్రవేశింపరాదని తెలు

పురు వి. పి. సి. 144 సెక్షనుక్రింద జాతావారిపై నోటీసు జారీచేయబడెను. అకాలీజాతావారు, అఖండవరమును సాగించుటకు వచ్చుచుంటిమని యెడతేసినను, రాజకీయోద్దేశములతోడనే వారు వచ్చుచుండిరని సాక్షి నుడివెను.

పరిపాలనాధికారి కొంతమంది యుద్ధ్యోగులతో గలసి జాతావారిని ఆపుటకు ముందుకువచ్చగా దానుచూచితినినియు, కాని జాతావా రాగకత్తెరితముగ నడచుచు ముందుకువచ్చుచుండుటచేత, అధికారులు త్వరితముగ వెనుకకుదీరిగి రావలసి వచ్చెను. తనతలపైగా తుపాకిగుండ్లు వెట్టుటకు చూచితినినియు ఇమాము అనునతనికి తొడమీద తుపాకిగుండు తగిలెనని తెలియగా నాతనిని వైద్యశాలకు పంపితినినియు, దెలిపి వైద్యోగ్యోగి యొసగిన రిపోర్టును సాక్షి దాఖలుజేసెను. సంస్థాన కాపురముడగు మజరసింగు అనునతడు, తుపాకిగుండుచే రంధ్రముపడినతనతలగుడ్డను దెచ్చిచూపె నని నుడివెను. సాక్షి ఒక గొడ్డలిని దాఖలుజేసి, దానిని, ముద్దాయిలవద్ద ముప్పుచుతకమకొకారు అనునాతని పట్టుకొంటినిని దెలిపెను. ముద్దాయిలు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయలేదు. సంస్థాన ప్రధానసేనాని యగు కర్నూలు చారకాసింగుగారును, మరియొక పోలీసు సూపరింటెండెంటును రేపటిదినమున ప్రాసిక్యూషనుపక్షమున విచారింపబడుదురు. (ఆ.ప్రె.)

ప్రీడరుషిపు పరీక్షలు

ప్రశ్నలు ముందుగా దెలియుట

శ్రద్ధుగ్రేడు ప్రిక్షుషిపుపరీక్ష ప్రశ్నలు ముందుగా బయలుపడినట్లు కొద్దిరోజులక్రిందట వదలియుండెను. ఏప్రిలు 30 వలేదిన పరీక్ష జరుగుచుండగా, పరీక్షామందిరమున ఒక ఉత్పల్లవిద్యార్థి వేరొక కాగితమును జూచి ఉత్తరువులను తన ‘ఆనర్సుబుక్కు’లో వ్రాయుచున్నట్లు కాపలాయున్న హై కోర్టు డిప్టీ రిజిస్ట్రారు జూచెను. ఆయన వెంటనే విద్యార్థి జూచి వ్రాయుచున్న కాగితము లాగుకొనెను. కాని విద్యార్థి కాగితము చొరకకుండ జేయు నుద్దేశముతో నోటబెట్టి నమలివేయ యత్నించెను. కాని రిజిస్ట్రారునకు కాగితములో నొక భాగము చేత జిక్కినను. అందు వ్రాసి దెచ్చిన ప్రశ్నలకు ఉత్తరువులు గలవట.

ఈవిషయము అసీద్యేంటు పోలీసుకమిషనరుకు రిపోర్టు జేయబడెను. ఆయన విచారించి చూడగా ప్రిక్షుషిపు పరీక్షా ప్రశ్నలన్నియు ముందుగా నొక ఉత్పల్లవిద్యార్థి కి లభించెను. ఆయన తనసహాధ్యాయులైన మరెంద్రురగు డిప్రెవిద్యార్థులకు (గంజామువాసులు) జూపెను. ప్రశ్నలమ్మబడు గవర్న మెంటు ప్రెసులో ఉద్యోగిగా నున్న ఒక కుడు, ఆ ప్రెస్సులో రహస్యశాఖయందున్న వేరొకవిద్యార్థి యీ ప్రశ్నలకాగితముల దెచ్చి పీరిచిచ్చినట్లు, దెలియుచున్నది.

కాని పోలీసువారాఉద్యోగిని పట్టుకొనులోపున సెలవుపై నాతడు స్వగ్రామమునకు బోయెను. ఆయన తనకేమియు దెలియ దనుచుండెను. కాని పోలీసువారచ్చట పట్టుకొనులోపున, ఒక మిత్రుడు మదరాసునుండి తంజివూరునొద్దగా, పోలీసువారికి సరియైన జవాబు లీయక మదరాసునకు తిరిగివచ్చెను. ఈయన యింటికి ఆ యెదుగురు విద్యార్థులు, ఉద్యోగిగూడా వచ్చుచుండురని దెలియవచ్చెను.

పోలీసువారు క్రిమినలుగా నేర మారోపించుటకు తగిన సాక్ష్యము లేకుండుటచే ఎజ్జామినర్ను బోర్డువారికే కేసు ఒప్పగించిరి.

దేశబంధు దాసుగారు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభకు మల నెన్నకొనబడిరి
మిగునాపూరు లైచత్తె నులో దేశబంధుదాసుగారి కెన్సరును పోటీవారులు లేకుండుటచే దాసుగారు మరల వంగ రాష్ట్ర శాసనసభ కెన్నకొనబడిరని మిగునాపూరునుండి తంజివూరు వచ్చినది. (ఆ.ప్రె.)

స్వరాజ పక్షమువారివెదాడి

పూర్ణి యామండలమున నిర్బంధవిధానము
వంగరాష్ట్రమున పూర్ణి యామండలమున గోపాలగంజి జూపీకట్టలలో అల్లరులు జరుగుటచే మహియారాష్ట్ర క్రింద కావలియుండుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారిని స్పెషలుకన్స్టేబులుగా నియమించిరి. వారు నిరాకరింపగా కేసుచేసి రని అమృత బహదూర్ లోక కటకుండి రంజివార్త వచ్చెను.

మహాత్ముడు

బొంబయి కార్పొరేషను

స్వాగతపత్ర మునుగురించి వివాదము
ఉపసంఘమువారు తయారు జేసినపత్ర మంగీకరింపబడుట

బొంబయి, మే 15:—గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతపత్రముల నర్పించుటకు కార్పొరేషనునందలి రెండుపక్షములవారును చెరియొకపత్రమును తయారుజేసి దీసికొనివచ్చి ప్రతిపాదించి నపుడు వచ్చును విసుటకుగాను ప్రేక్షకులు గ్యాలరీల యన్నిటి యందును క్రిక్కిరిసి పోయిరి. తుదకు, ఉపసంఘమువారిచే తయారుచేయబడిన స్వాగతపత్రమే అత్యధిక గంభీరములచే అంగీకరింపబడెను. డాక్టరు సుఖియాగా రుపపాదించిన ప్రతిపాల పత్రమున కనుకూలముగ నీరువురుమాత్రమే సమ్మతుల నొసగిరి. మొట్టిత్రైపాదనకు 47 అనుకూలముగను 7 గురు మాత్రము ప్రతికులమును సమ్మతుల నొసగిరి.

ఉపసంఘమువారి పత్రము నంగీకరింపవలెనని ఎల్. ఆర్. తయార్చీగా రుపపాదించగా : ధర్మదాసు (త్రికాంజీగారు ఒల పరచిరి. గాంధీగారి రాజకీయప్రతిపక్షుడు హెచ్. వి. మోడి, గా. ఫిరోజు సెల్వా గాల్లవంటి వారుగూడ, ఉపసంఘమువారి పత్రమునే శిఫార్సుజేసిరని మధురదాసు గారు దెలిపిరి. ఈస్వాగత పత్రమందు, చెఱనుండి స్వేచ్ఛనంది పునరాశీగ్యమునందినంధులకు గాంధీగారి నభినందించుచు, ఈదేశమున నివసించుచున్న వివిధభాతులయంద న్యోన్యము నభ్యర్థి జేయుటకును, సామ్రాజ్యమునందు భారత దేశముయొక్క గమ్యస్థానమును జేర్చుటకు నాయకత్వము నహించుటకును గాంధీగారి కాయురారోన్విత్యకర్మములు గలుగవలెననియు స్వాగము గోరిరి. డాక్టరుసుఖియాగారి స్వాగత పత్రమునందు, బొంబయి అల్లరులసమయమున మనుష్యులకును ఆప్తికిని గలిగిన నష్టమును గమంపవలెననియు ఇకమిద మంచి గలచో విని అట్లాచరింపవలెననియు గలదు. హెచ్. పి. మోడి గారు మొదటిపత్రమును బలపరుచుచు, గాంధీగారు రాజకీయములం దొనర్చిన నేవనెవ్వరైనను మరిచిపోయినను, అతడు మహా పురుషుడను విషయమును, అతడు మానకజాతి కంతకును గలించినవేదను మరిచిపోజాలరనియు చర్చిత్రయం దాతనిపేరు ఆచంద్రాగ్రము నిలచుననియు నుడివెను.

లో-మాన్యుని సమాధి

చౌపతియందు లోకమాన్యులకుగారు సమాధియొగ్గుబడిన ప్రదేశము చుట్టును అవణ నేర్పరుమిటకు కార్పొరేషను నం దభిక సంఘాటకుచే తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

జెయిటువార్తనునకు జరిమానా

దొంగతనముగా జాబులకంపినందుకు
మూల్తాన, 15 మే:—మూల్తాన నె (బ్రహ్మజెయిటువారు ఒక అకాలీఖుదీ కేవలవరకు మరెయ్యిరికి 1 సిబాబు బుఖారుకు తెలుజావద్ద దొరకెను. ఆబాబులెచ్చినవానికి 8 అదాల నొసగవలెనని ఆబాబులందరిగలదు. జెయిటునిబ ధన లక్షకాలము జెయిటువార్తనునకు బడగా తు 50 ల జరిమానాగాని లేక రెండునెలల ఖయదుగాని నిధింపబడి (ఆ.ప్రె.)

వైకమునుగురించి రంగయ్యగుగారు

వరదలువస్తూంటే ఆటంకములునిర్దించుట
ఈనెలలో, 15 నె:—భారత కాసుని భుక్త గు సి ఎస్. రంగయ్యగుగారు టిటలు నిచ్చుటకు రాగా వైకమునందలి ప్రతిపాలపక్షమువారు రందినను, కటకంకూకు రాగాగారి నాయకత్వమున రంగయ్యగుగారిని కొల్పిరి. అ స్పృశ్యులు, నిషేధితబడిన మార్గములందు నడుచుచు తమకు సర్దుకొని రివిక్రమించుకొనవలెనని రంగయ్యగుగారు నలహా నొక గిరి.

రంగయ్యగుగారు బహిరంగవర్తకులందు వచ్చునపుడు, ను వాతరముల నుచ్చునపుడు ఆంకముల నిర్దిష్ట పరిమితియందు ఎట్టి నిర్భయమునకూ ఆంకముల నిబారింపకుగూడ నట్టిదేని నుడివిరి. తిజవాన్కూకు భారతీయులతరిపాలనయందు యెదుటజే నిశ్శయముగా కంటివనియు, అందుచే ముందుగా నచ్చట నచ్చుకృత్యావోషమును కడిగివేయవలెననియు, స్వంతభి టిని సజరియకన్న తరువాత బ్రిటిషు ఇండియాలో నుడియుట కైంకర్యముననియు నుడివి రంగయ్యగుగారు కర్తవ్యగోహ్య భూతును నుద్ధరింపెను. (ఆ.ప్రె.)

సామ్రాజ్య వసుబహిష్కారము

మహాత్ముని ప్రాతికూల్యము

ఈవారపు యంగ్లండ్‌లోని ప్రాంతమున మహాత్ముని ప్రాంతము:—

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవసుబహిష్కార మనెడు ప్రశ్న ప్రజలలో కొంతకాలము గలుగుచున్నదనుట వింతగా నున్నది. దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యము విధానము బట్టి యిది పూర్తిగా సమర్థించుకొనుటకు వీలులేనిదిగా నాకు గన్పట్టుచున్నది. ఇది కేవలము ప్రత్యామ్నాయ ప్రతీకారముగను. అందుచే తిరిగి, శిక్షవిధించుటయగును. కాంగ్రెసుభావ అసహాయాద్యమును వలంబించునంతకాలము యితరదేశవస్తువులనుగాక బ్రిటీషువస్తువులనే బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానము త్రోసివేయవలెను. ఈ యుద్దేశము నాయొక్కనికే గలిగినచో నేను ప్రత్యేకస్థలాని గావింపబడిన యాతీర్మానమును రద్దుజేయుచు వేరొకతీర్మానమును వచ్చేసభలో ప్రవేశపెట్టవలసియున్నది.

కాని ప్రస్తుతమున ప్రతీకారముగా జేయు బహిష్కారముయొక్క సిద్ధాంతమునకు ఉపయోగమునుగూర్చి చర్చించెదను. దీనిగూర్చి విచారించుటకు యెవ్వరును వెనుదింగుటలేదు. నాతోబాటు వారందరూ కాంగ్రెసువారు అవలంబించిన యీ ప్రతీకారబహిష్కారము నిరుపయోగమనియేగాక, బలహీనులమగు మనజాతివారు తమఉత్సాహమును కత్తినివృధాగా వెచ్చించునట్టి వేరొకయత్నమగునని చెబుకొనినచో, వారిని తమసర్వశక్తులను వినియోగించి విదేశవస్తువులన్నిటిని బహిష్కరించి వాటి స్థానే ఇండియను విల్లుబట్టలను గాక చేతనీలులు కర్డరు బట్టలు వాడుకయగునట్లు జేయప్రయత్నింపవలెనని విన్నవించుకొనెదను. బహిష్కార విచారణసంఘమువారి నివేదికము జదివినచో, నివేదికము అట్టి బహిష్కారమున కనుకూలముగ లేదని యే నాతలంపు ప్రతిపాదముగ నున్నది. అందు స్పష్టముగ ఇట్లు చెప్పబడినది. ఎక్కువ ధరగల పెద్దవస్తువులు రైల్వేసరుకులు ప్రభుత్వమువారిచేతనో, ఆంగ్లేయ కంపెనీలచేతనో దిగుమతి చేయబడినచో, స్వల్పవస్తువులకు తక్కువగా వాడబడు, సబ్బులు, వాసననూనెలు, జోళ్లు మున్నగునవి ఆదంబరజీవులకు వారే వాడుకొనుచుండుటచే నవి బహిష్కరింపబడజాలవు.

దీని నిరుపయోగము శ్రద్ధగ వహించి జూచినచో యీస్వల్పవస్తువులు కాంగ్రెసుసభ్యులు, ప్రజలు అందరూ పూర్తిగా బహిష్కరించినను నాలుగు నెలల కోటి రూపముల కన్న అధికము కాదు. ఇట్టి బహిష్కారమువలన కెన్యాలోని ఆంగ్లేయులుగాని, ఆంగ్లజాతీయంతయుగాని భారతీయులపట్ల రివల్టర్యావిధానము మార్చుకొనెదరని దలంచువారు గొప్ప అకాపూరితులనిపించుకొనెదరు. కాని బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషను వారు సామ్రాజ్యవస్తుబహిష్కార తీర్మానము గావించి రిని రూటరు కేబిలువార్త చేరినతోడనే ఛీపునైపు (లండను)లో గొప్ప కలవరము జరిగించినట్లు ఒకరుజెప్పిరి. బ్రిటీషువారి వర్తికవిధానము బాగుగ మనకు చెలియుటచే యీకలవరమువల్ల మనము అనవసర సంభ్రమము గలుగజేసికొనుటనవసరమని మనకు చెలియును. ఇంగ్లాండున కపాయము జేయు స్థిరసంకల్పము లైన నీతిన్యాయములేని భారతీయాందోళనపరులపయి ప్రజ్ఞులలో ప్రతిపూర్ణప్రాయము పెంపొందింపజేయుటకై యిట్టివి వ్రాయబడును. అట్లు ఉద్దేశము గలుగ జేయుచున్నచో వ్యాపారమునకు నేమాత్రము భంగము నూచింపబడినను బ్రిటీషు వర్తకులు మాపుచు దుకుదనమును చెల్లువును. ఈ చురుకుదనమే వారిని ఎట్టిపరిస్థితులందైన సిద్ధముగా నుండునట్లు చేయును.

కావున, ఇంగ్లాండులోగాని పైదేశముల జేటియందుగాని ప్రకటింపబడు ప్రతిపూర్ణసహిష్కారప్రాయములను మనవారు సరకుగూడదని నేను గోచరము. ఒకరిని భయపెట్టునట్టి గాని మెచ్చుకొనజేయునట్టి గాని వనచర్య నిష్ప్రయోజనమగుచో వారిభయములు, ఆమోదములను మనస్థితి బాగుపడదు. మనము త్రోధాంధులము గాకుండినచో, మనకు కొన్నివిషయములలో బ్రిటీషువస్తువు లుండక తీరదని గుర్తించినవిషయ గూడ బ్రిటీషువస్తువులను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించుటకు సిగ్గుపడవలసియున్నది. ఇంగ్లీషువులకును, మందులను మనము విదేశముననుండినచో, జినివాలో గడియారములు దొరకుచుండుటచే

గినివాడియులను బహిష్కరింప వలెనా? మనకు ఆప

సరకుగూడక ఇంగ్లీషు వస్తువులను విదేశములనున్నచో, బ్రిటీషువాటిలను వాసనద్రవ్యములను తెప్పించునర్థమని తాగము జేయుమని యేలాగున జెప్పగలము.

నేను ఆనుపత్రిలోనున్న పుడు ఎక్కువ ఆహారమును తిని, యెక్కువకాలము విశ్రమింపుమని నన్ను నిర్బంధముజేయుచుండిన ఆంగ్లేయవాయూ (నర్సు) చిరునవ్వుతో కన్నులెగురవేయుచు, నేను వేరొక గదిలోనికి మార్చబడినది నట్లు అనెను. “నేను మీకు గొడుగువేసి వెంటనడచుచుండగా, బ్రిటీషువస్తువులన్నిటిని బహిష్కరింపవలెనని మీరు బ్రిటీషు వైద్యునిచే బ్రిటీషు శస్త్రపు పనిముట్లతో, బ్రిటీషుమందులను త్రాగుచు, బ్రిటీషునన్ను చెప్పినట్లు చికిత్స చేయబడుచు నిన్నిరీతుల బ్రిటీషుసంబంధముగలవానిపై మీపాణములాభద్రవు జేసికొనియున్నారని జూచుటకు నవ్వుచెప్పచున్నది. మిమ్ము నిక్కడికి చెచ్చునపుడు మీకు నీచనిచ్చిన ఛత్రము బ్రిటీషు వస్తువని మీకు చెలియునా?”

ఆమె ముగించిన పిదప తన ఉపన్యాసమునకు నేను పూర్తిగా లలవంచి పడియుండునని యామె భావించెను. కాని నేనామె యుత్సాహవాక్యమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చి ఒప్పించగలిగితిని. ప్రతివిషయమును యధారీతిని గుర్తించుట మీరన్నడు నేర్పుకొనెదరో తెలియజున్నది. నేను చేసిన గూడకేవలము బ్రిటీషువస్తువును కారణముచేతనే బహిష్కరింపవలెననుట తెలియునా? అని యంటిని.

“నేను విదేశవస్తువులన్నింటిని బహిష్కరించెదను. ఇండియాలో విదేశవస్తువుల చతుకధరల కిచ్చుటచేతనే కోట్ల కొలదిప్రజలు నిరుపేదలైరి. నేనామెకు ఖడ్గద్యుమనునందు శ్రద్ధగలుగజేసితిని. ఆమె అందుల కంగీకరించెను. ఖడ్గద్యుమొక ఆవశ్యకత ఉపయోగము ఆమె గుర్తించెను గాని నిరుపయోగమగు యీ బ్రిటీషువస్తుబహిష్కారముగూర్చినాత్రము పరిహసించుచుండెను. ప్రతీకారబహిష్కారముగ దీనిని ప్రోత్సహించువారు తమగృహములపట్ల నొక్కసారి పరికించి చూచినచో ఈ ప్రయత్నము యొక్క అసంభవము చెల్లడియగుటకు నానర్హు నేను బహిష్కరణ వాదినని ప్రభుపడి యెంతాత్మకై చెలిసినట్టి నిదర్శము లెన్నియో యగపడెను. కెన్యాలో నాసోదరదేశీయులకు న్యాయము జరుగవలెననియు, స్వరాజ్యము త్వరలో సాధింపవలెనను వాంఛకును నేను ఎవరికంటెను వెనుకబడువాడనుగాను. కాని కోపావేశమున ఓర్చితే పనిజేసినచో మన ముఖ్యదర్శులకు భంగము వాటిల్లవని నాకుచెలియును. అట్లెడనో మన ఆదర్శమును సాధించుటకై అన్ని పక్షములవారు లిబరల్సు, కాన్సిలు ప్రవేశకవాదులు బహిష్కరణవాదులు యితరుల కలసి జయప్రథముగా జేయుచున్న పని యేమి? నేనిదివరకే చెలిసియుంటినికాని వచ్చే పత్రికలో దీనిగూర్చి బాగుగ పరీక్షించి, యిదియొక్కటియే జేయదగినది తెలుపుటకు కారణము చెలిపెదను.

వైకం సత్యాగ్రహము

ఒక బౌద్ధాన్ని అత్యంత క్రూరము

నిన్న 15 వ తేదీన ఒక నాయకు నలభియ దక్షిణమార్గము కడసిచియుండగా నొక బ్రాహ్మణుండా దారిని పోవుచు వలంబియను గడ్డిపాకపోయెను. ఒక పోలీసు కనిపిస్తే ఆ బ్రాహ్మణుని తరిమెనుగాని అతడు దొరకలేదు.

నిన్న మరల ముగ్గురు నాయకులు దేవాలయములోని కేగి పూజచేసిరి. గంటలు వాయిచిరి. అందుపై పూర్వార్చార పరాయణులగు బ్రాహ్మణులకు కొందరి కాగ్రహము కలిగినది. వారు నాయకు యువకులను దేవాలయ కార్యాలయము కడకు తీసికొనిపోయి పేర్లు వ్రాయించిరి.

ఇది రామస్వామి నాయకురు దంపతులను, యిగ్నాటి యనుగాను నిన్న సాయంకాలముపై కంకువచ్చిరి. నిన్న ఉదయము యిగ్నాటియనుగాను సత్యాగ్రహమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వైకంలో అవర్తహిందువులకు సవర్తహిందువులనల అన్యాయము జరుగుచున్నదని యితర మతములవారు బాగుగా నమ్మినచో మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు మున్నగు నితరమతములవారు సత్యాగ్రహములకు సహాయముచేయుటలో దోషమేమియునులేదు. బౌద్ధాన్నిలకు తప్పకతీర్చిన అన్నివర్తములవారిని నిబ్బందులుకల్పు గాన నిది పంచమములమాత్రమే సంబంధించినది గాదని నాయకురుగాడు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

గుజరాతు రాష్ట్రము మహాసభ

మహాత్ముని సందేశము

బోర్నాదు నాయకుల క్రొత్త

బోర్నాదు 14 మే:— ప్రాధెను కలేల్కారు గారు సప్తమ గుజరాతు రాష్ట్రము మహాసభయందు ద్వాదశవాదీపత్యము వహించుచు గ్రామములసంఘముల సేర్పరచకలెనని వాదించి హిందువులయందు దుకను అస్పృశ్యతా మహాపాప ముండుటకు కోరికెను.

మహాత్ముని సందేశము

బోర్నాదువారు పూర్తిగా చేతితో నడుకబడి చేతితో నేనుబహిష్కరణనే ధరింపవలసినదని కోరుచు ఇటీవల బోర్నాదు ప్రజలుభూమి పన్నుసందర్భమున గాంచిన విజయమున కభినందించుచు సందేశము పంపెను.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సాగించుటకు ప్రాణములు ధారపోయుట

బోర్నాదు 15 మే:— చాల తీర్మానముల గావించిన తరువాత సన్నిహితమున నాల్గంటలలో గుజరాతు రాజకీయ మహాసభ ముగిసెను. ఉపన్యాసకులందరూ గుజరాతుసంజే మాటలాడిరి. కాంగ్రెసువారేర్పడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును మనఃపూర్వకముగ కొనసాగించుటకు బోర్నాదుతాలూకావారు పూనుకొనవలెననియు తాలూకా పూర్తిగా సిద్ధముగవట్లు, కాంగ్రెసుపద్ధతులపైననే తాలూకాను తయారుజేయుటకు తాలూకాపంచాయతీలు ప్రయత్నించుటకు ప్రతిజ్ఞ జేయవలెననియు నొకతీర్మాన మొనర్పబడెను. ఈతీర్మానముపై చాలయరి మాటలాడిరి. గోపాలదాసుజే కా యి పూత చందుము గార్లు తాము జీవితాంతమువరకును కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకే పాటుపడుటకు ప్రతిజ్ఞ జేసితిమని చెలిసిరి. గాంధీమహాత్ముని కారాగారవిముక్తికి అభినందించుచు నాగపురము బోర్నాదు సత్యాగ్రహములలోని సత్యాగ్రహీల నభినందించుచు తీర్మానముల లొనర్పబడెను. అంతటితో సభముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముని సందేశము

తరువాత మహాత్ముడొసిన శక్రిందిసంజేముచదువబడెను.

“ఇదియే నాసందేశము బోర్నాదు గుజరాతుకు విజయమును కిరీటుతో నలంకరించెను. బోర్నాదు సత్యాగ్రహ మొనర్చెను. సుఖముల త్యాగమొనర్చి, అందువలన తమకు భారతదేశ మంతకునుగూడ ఘనముగ నేన నొనర్చెను. సాధనిర్మాణమున మద్దతింపబడిన ప్రదేశమును బోర్నాదు పుశుక్రి మొనర్చి సిద్ధమొనర్చెను. పని కష్టమైనది. అయినను, పరిమాత్ర మభివృద్ధిచందుచున్న విషయము నాకు చెలియును. బోర్నాదు కష్టతప్ప ఇతరవస్తువుల నుపయోగించుట పూర్తిగా మానినపుడే, విదేశీయగాని వస్తువులలో విల్లుబట్టలలోగాని వ్యాపారమున దురుతుదియ కానముగూడ మూసిజేయబడినప్పుడే, సారాయి, నల్లమందు, భంగు మొదలగునవి నామమాత్రము లైనప్పుడే, దొంగతనము, వ్యభిచారము పూర్తిగ నధృతమైనప్పుడు మాత్రమే, నిమ్మజాతుల బాలురును, బాలికలును, అందరును జాతీయపాఠశాలలందుమాత్రమే విద్యనభ్యసించునప్పుడే, వివాదములు కలవాములు మొదలగునవి పురాణ గాధలగు వై నప్పుడుగాని, లేక అట్టి వియున్నయెడల పంచాయతీలన మాత్రమే పరిష్కరింపబడినపుడే, హిందూమహమ్మదీయులు సోదరభావము ఏకైకపాక బద్ధులైయున్నప్పుడే, బోర్నాదులోని నిమ్మజాతులు సర్వమానముగ నాదరింపబడి గౌరవింపబడినప్పుడే ఈకార్యము పూర్తియయ్యెనని జెప్పగలము. మనము దృఢముగ గోరవయెడల నిది యంతయు మిక్కిలి సులభసాధ్యము. బోర్నాదు ఈకార్యముల సాధించినయెడల భారతదేశమున కంతకును స్వపరిపాలనను సంపాదించగలగునని నాకు గట్టి నమ్మకముకలదు. విారంజరు నిట్టి ప్రతిభను గావించవలెననియు, అందుకు మీకు మనోబలముండవలెననియు, గోరుచున్నాను. కాని ఈకార్యము నొనర్చుట కత్యధికబలవత్తుమైన దృఢశక్తియు మున్నప్పుడు మాత్రమే ఇట్టిప్రతిజ్ఞ నొనర్పవలెను. కార్యక్రమమును తుదివరకు సంపూర్ణముగ సాధించుటకు పరిశ్రమగ్రహించి దృఢశక్తి మందరికిని యుండవలెను. అట్లు లేనిచో నట్టి ప్రతిజ్ఞల నొనర్పకుండుటయే మంచిది.

బోర్నాదుకు కృతజ్ఞులు

ఈకేసులో ఈ నెల 20 వ తేదీన తీర్పుచెప్పబడును. 40-50 ఫూల్ స్కే కాగితములపై పైపుచేయబడినది తెలియజున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ మే 16 వ తేది

శుక్రవారము

ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళనము

ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యుల ఆరవ వార్షిక సభ నెల్లూరులో శ్రీమంత్రి కవిరాజు ప్రతివాది భయంకిర కృష్ణమూచార్యులవారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది. ఆరవ సంవత్సరమును గూర్చి వివరములు బాగా వివరింపబడెను. ఆయుర్వేద వైద్య విధానమునందభిమానము గలవారందరను ఆఖరిభారతాయుర్వేద మహామండలివారు ముఖ్యముగ ఆంధ్ర రాష్ట్రాయుర్వేద సంఘమువారు గమనింపదగిన విషయములను దెన్నియోగలపు ఆయుర్వేద విధాన ప్రాశస్త్యమును గూర్చి చెప్పించుచు ఆచార్యులవారు కడు శ్రావ్యముగ ప్రవర్తించియున్నారు. సర్వవైద్యవిధానములను గూడ భారతాయుర్వేదము మాతృస్థానమనియు విదేశీయులు ప్రాచీన కాలమునందు భారతదేశమునకు వచ్చి ఆ విధానము నభ్యసించి తమతమ దేశములలో వ్యాప్తమొనరించి రనియు నుడివీరి. వారు దానిని తద్విధమన విశ్వ వ్యాప్త మొనరించి రింటిట కెట్టి సంశయమును లేదు. నాల్గవ శతాబ్దమున పాల్గొన్నవైద్యులందరి ధ్యైవైద్యశాలలో రోగుల కుచితముగ నోషధముల నిచ్చుటయేగాక వారికి నైపుణ్యములను గూడ నొనరింపి పోషించుచుండెను అపుడు భారతదేశ సందర్భానర్థ మగు దెంచినచినాయూత్రికుడగు పాహియా చూచిచకితుడయ్యెనని యాచార్యులవారు తెలిపిరి. తక్షణిలా నలందా విద్యాపీఠములం దాయుర్వేదముగూడ సీతర విషయములతో పాటు బోధింపబడుచుండెను. ఆ కారణమున నా విద్యాపీఠములు జగద్విసులేమయెను. ఐరోపాఖండమున క్రీస్తు పిమ్మట వదియవ శతాబ్దమున మొదటివైద్యులయము నెలకొల్పబడెను. క్రీస్తు పుట్టుటకు పూర్వము అనేక శతాబ్దములక్రిందటనే అశోక చక్రవర్తి సందేశమునను సరదేశములయందును గూడ మానవులకుమాత్రమేగాక జంతువులకు గూడ చికిత్సాసహాయ మొనర్చుచు వైద్యులయముల నెలకొల్పెనని సుప్రసిద్ధవిశేషమగు డాగు విన్సెంటు స్మిత్తుగారు తనగ్రంథమున వ్రాసెనని విషయము నెల్లూరు ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. భారతదేశమున నాయుర్వేదమునకే ఏల ప్రాధాన్య మొసంగవలెనని విషయమున నాచార్యులవారు పేర్కొందిన జాతీయ, సాంఘిక, సాంకర్మిక, స్వాభావిక, సమగ్రతాదులగు కారణములు కడుంగడు ఉద్ఘాటించుట కెట్టి సంశయమునులేదు. ఇన్నరాజధానియందు సంవత్సరమునకు 57 లక్షల గూర్కములను వ్యయము చేయుచు సుమారు 60 లక్షలవరకు వైద్యులయములను పాలకులు నడుపుచున్నారు. ఏనివలన రాష్ట్రవాసులలో నూతన ఐదవైద్యులకు మాత్రమే వైద్యసహాయము లభించుచున్నది. తక్కిన 85 మందికిని ఆయుర్వేదమే శరణ్యమైయున్నది. ఏరం

దీనినిగూడ అలోపతి యు వైద్యసహాయమునే లభింపజేయవలెనని ఎన్ని కోట్లరూపాయలొ వ్యయము కావలసియున్నది. అది అంభవము. ఆయుర్వేదవైద్య విధానమును పునరుద్ధరింపవలెననుటకు వైకారణములన్నియు నటండ వార్షిక మగు సీకారణముకంటెయే చాలును ఆయుర్వేద కళాశాలలలోను కళ్యాణాలలోను యిపుడవలంబింపబడుచున్న విద్యాబోధనకద్దతి సమంజసముగాని ఆచార్యులవారి యభిప్రాయము. శ్రావ్య కళాశాలలలో ఒక్కొక్కరిగారికి పెక్కు విషయములను చెక్కిం ద్రుపాధ్యాయ లోక్కి దివముననే వెప్పేరువేళి యందొకరి తరువాలెనుకరు బోధించుచుండరు. చరిత్ర, భూగోళము, గణితము, వజ్రయము, మున్నగు విషయములను విద్యార్థి కరికిన మును గ్రహింపవలసియిండును. ఆయుర్వేద కళాశాలలలో గూడ సీకద్దతియే అవలంబింపబడుచున్నది. ఇది సమంజసముగానియు గురుకులకద్దతిని విద్యాభ్యాసము జరుగవలెననియు ఆచార్యులవారిమతము. గురుకులకద్దతి యనగా కరిమితసంఖ్యగల శిష్యులు ఒక్క గురువుచేతనే విద్యనభ్యసించవలెను. వివిధ గ్రంథములనేక కాలముననే ప్రారంభించి కొన్నివందలకు పూర్తిచేయుటకంటె నెక్కు క గ్రంథమునే ముగించి రెండవగ్రంథమును ప్రారంభించుచుండవలెనని వీరి మతము. ఆయుర్వేదకళాశాలలో ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ, ఫిజియాలజీ, అనాటమీ, మెడిసెను, మిక్స్చెడరు మున్నగు భాగాలను గూడ చక్క సుశుతాది గ్రంథములలోని శారీర నిదాన చికిత్సాది గ్రంథములతో పాటు నేర్పుచుండుట బొత్తిగా అనుచితమని ఆచార్యులవారు నిరసించిరి. ఇది సాంకర్మికమని వీరి అభిప్రాయము. ఆయుర్వేద అలోపతియూ వైద్య విధానము లుత్తరదక్షిణాధ్రువములవంటివి గాన సీరెండు సిద్ధాంతములకు నెట్టి పోలికయు లేదనియు లవి కరస్పరవిరుద్ధ ప్రక్రియలనియు గాన నెట్టి సాంకర్మిక విద్యావిధానము హాసకరమనియు వీరి వాదము. ఆచార్యులవారు సూచించిన గురుకులకద్దతి ఉత్తమోత్తమ మనుట కెట్టి సంశయమును లేదు. గ్రామములం జట్టి గురుకులముల నేర్పరచి ఆయుర్వేద గ్రంథములను బోధించుట సమచితమే యగును. గాని భిన్న విధాన సిద్ధాంత విశేషములనుగూడ నభ్యసించుటలో లోకజ్ఞాన మతిశయించుట కవకాశము కలుగునేగాని హాస ఎటుల కలుగనో తెలియకున్నది. ఆచార్యులవారి వాదము కేవలము పూర్వచార కర మనుషిచుకొను నేమోయను సంశయము కూడ కలుగుచున్నది. పరిశుద్ధమగు నాయుర్వేద సిద్ధాంత ప్రాశస్త్యమునకే సాంకర్మికము వలన భంగముకలుగునను భీతిచే నాచార్యులవారిటుల కఠినముగ వ్రాసి యుందురు. ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యమునకు భంగము కలుగకుండ కట్టుబాటుచేసి అన్య వైద్యసిద్ధాంతములనుగూడ నభ్యసించుచుండిన నష్టముండదని తోచుచున్నది. ఈ సూచనలు సాధ్యములాయన సదిరెండవ ప్రశ్న. సాధ్యములే యెవచో నవి యుత్తమములే యనవ గును గాని ప్రస్తుత సీతిలో రాజప్రోక్షణమును ధనికుల సహాయమునుగూడ కొంతగానున్నపుడు గురుకులముల వివిగా నేర్పరుచుట సులభసాధ్యము కాజాలదు. ఎటులే నను ఆయుర్వేదవైద్య విశారదు లీవిషయమును శ్రద్ధగా గమనించి పరస్పరంపగలరని నమ్మెదము. ఆయుర్వేదపరీక్షలనుగూడ నాచార్యులవారు నిరసించిరి. గురువులవద్ద విద్యాశిక్షణమునంది విద్యాజ్ఞాన మలవరచుకొనవారికి ఏకారణముననో నిర్ణీతములైనమార్కులులేదని వారిని విద్యాపీఠముల క్రింద రెక్కజేయుట న్యాయముగాదు.

గురువులవద్ద నియమితకాలము వరకు నియమితగ్రంథములను చదివినవారందరను విద్యావంతులుగనే ఎంచుకవలయును. గాన సీపరీక్షలను తీసివేసి పరీక్షలు నేర్పరచవలెనని ఆచార్యులవారు సూచించిరి. అయ్యది తద్విద్య సంభావనమని చరిక విమోక్షానామన వివరింపబడెను. అని వారు సూచించిరి. ఇయ్యది చాల సమంజసమొ తోచుచున్నది. ఈ సందర్భమున వీరు చూసిన సూచనలు శ్రద్ధగా గమనింపబడదగినవి ఆయుర్వేద పరీక్షలలో ఆచార్య విశారద భిక్షురీక్షలు మూడును సంస్కృత భాషామయములగుటచే దేశభాషలో నాయుర్వేదము నభ్యసించినవారి కివి అలభ్యములుగానున్నవిగాన దేశభాషలయందే ప్రశ్న పత్రములును ఉత్తర క్రితములును గల ప్రాంతిక పరీక్షయిండు టత్వవశమని ఆచార్యులవారు చేసిన సూచనగూడ ప్రాముఖ్యముగలదని చెప్పక తప్పదు. ఇట్టి ప్రాంతిక పరీక్షలను ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళనము వారు రెండుసంవత్సరముల నుండి జరుపుచు మార్గదర్శకులైని వినుట కేతయు సంతోషించుచున్నాము.

కాంగ్రెసు మహాసభవారు ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధిగూర్చి కేవల ముపేక్షాభావమును వహించియున్నారని ఆచార్యులవారు చింతిల్చిరి. ప్రకృతి నిర్మాణ కార్యక్రమమున ఆయుర్వేదోద్యమముకూడ చేరవలసియున్నదను సూచన కడు సమంజసమనుట కెట్టి సంశయమునులేదు. జాతీయ విద్య కాంగ్రెసువారి ముఖ్యవిషయములం దొక్కటియే యున్నది. జాతీయ వైద్యవిద్యలగు నాయుర్వేద యూనానీ వైద్యవిధానములు జాతీయ వైద్యోత్సాహములే యగుటచే కాంగ్రెసువారు వీని విషయమునగూడ సదికమగు శ్రద్ధవహించుట ముఖ్య కర్తవ్యమనుట కెట్టి సంశయమునులేదు. భారత జాతీయతా సంక్షేణమును సంవరణమును కాంగ్రెసువారి ముఖ్యకర్తవ్యము. జాతీయము సలబంధించిన సర్వవిషయములును కాంగ్రెసువారి పరిశీలనము నజేయింపటలో విలసిలేదు. భారతదేశ శ్రావ్య ప్రతినిధిసంఘమును నామము కాంగ్రెసుకు లెక్కమరి దేనికిని సార్థకము కాజాలదు. అట్టి మహాసభ స్థానమును బడయగలిగిన కాంగ్రెసు మాతృస్థానమై తిక్కుంగల సంస్థలన్నిటిని లోన నిముడ్చుకొని యుద్ధరించక తప్పదు. గాంధీమహాత్ముడు కరావలంబన మొనంగునంత వరకును దీర్ఘనిద్రామూర్తియైయుండిన కాంగ్రెసు మహాసంస్థ మూడేండ్లలోపలనే ముజ్జగముల తనకీర్తిని వ్యాటంపచేయగలిగెను. దేశీయులందరును కాంగ్రెసుయొక్క మహాత్ముత్పత్తిని సరిగా గుర్తించి తమవిధిని శక్తివంచనలేకుండ నెరవేర్చిన కాంగ్రెసు మహాసంస్థ విశ్వమోహన స్వరూపిణియై ఎట్టి ఘన కార్యములైన నిర్వహింపగలిగియుండును. అస్పృశ్యతా నివాణమున కాంగ్రెసువారు తగిన శ్రద్ధను చూపుటలేదని యామధ్యనే శ్రద్ధానంద స్వామి వైకంఠ నిందాగర్భముగా ముచ్చటించెను. ఆచార్యులవారుగూడ నటులే కాంగ్రెసువారు నాయుర్వేదమునుగూర్చి యుపేక్షవహించిరిని సాక్షేపముగా నుడివీరి. ఇట్టిసంస్థల నాదరించి పెంపొందించుట కాంగ్రెసువారి ముఖ్యకర్తవ్యమనుట కెట్టి సంశయమునులేదు గాన కాంగ్రెసునాయకు లీవిషయమున తమ కర్తవ్యమునుగుర్తించి చేయదగిన సహాయ మొనరించి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాక! హిందూ మతవిషయక సమస్యలనుగూర్చి అఖిల భారత హిందూసంఘము నేర్పరచి పండిత మదనమోహన మాలవ్యా శ్రీశ్రీధానందస్వామిగార్లు మున్నగువారిటుల కాంగ్రెసుతో విరోధము లేకుండ

స్వతంత్రముగా సర్వశక్తులను వినియోగించి పని చేయుచున్నారో అటులే భారత ప్రాంతీయ కావ్య రేఖల సంఘములవారు గూడ సర్వశక్తుల వినియోగించి పనిచేయుచుంటున్నారని కాంగ్రెసువారు గూడ వాటి తోడ్పడుటయు గూడ తలపించిన సర్వమును జయప్రదముగా కొనసాగిరి. ఆయుర్వేదవైద్య సిద్ధాంతమును పునరుద్ధరించి పెంపొందించుటకు మూలకారకులు కీర్తిశేషులు ఆంధ్రరత్న పండితులు. గోపాలాచార్యులవారే యగుట ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందే గాక భారతదేశమునందటలను గూడ వారి నామము చిరస్మరణీయముగలు నిశ్చయము. వారు కావ్యోద్యమమున పిమ్మట దాక్టరు అచట అక్షిపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారు ముడింజువేసి సర్వశక్తులను వినియోగించి ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కల్పనముగిక్రిమిసలుపుచున్నారు. బెడవాడ ఆయుర్వేదసలయ సాహిత్యములను ని. భా. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠపరిక్షకులను గూడ ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రిగారు, శృంగేరిమత శివరాచార్యస్వామిలవారి ఆస్థాన వైద్యశేఖరు లగు విద్వాన్ శే. శేషశాస్త్రి ఆయుర్వేద రత్న గారు, అధ్యక్షులగు ఆచార్యులవారు మున్నగు కీర్తిగ్రాహిణుల ద్వారా ఆంధ్రదేశమున నాయుర్వేదాభివృద్ధికి తమ జీవితములను ధారపోయుచు న్నారు. ఇట్టి స్వార్థత్యాగల మహత్త్వమును సఫల మొనరించుటకు సర్వేశ్వరు డనుగ్రహించు గ క.

బోర్నదు సాదృశ్యము

భారతదేశమంతటను ఒక్క బోర్నదే స్వ రాజ్య విష్ణువర్ధనము విశ్వాసమును గాంధీమహాత్ముడు ఘోరరాష్ట్రీయమహాసభ కంపిన సందే శిమనడు దెల్పెను. దేశమంతయును జేయజాలని పనిని బోర్నదు జేసినదేమి? మహాత్ముడు నిర్ణయించినటుల నిర్మాణ కార్యక్రమమును సఫలము జేసెను. ఇద్దరును ధరించుచు మధ్యనిషేధమును సాగించుచు, జాతీయ పాఠశాలల నెలకొల్పియు, మొన్న నీ మధ్యనే సత్యాగ్రహ విజయమును గంచెయు బోర్నదు దేశమంతటను ఆదర్శ మయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు గూడ యిందులకు సత్తోషించియే బోర్నదు గుజరాతులకు విజయ మకుటమును జేకూర్చెనని సందేశమున దెల్పెను. ఇంతటితో బోర్నదు జేయవలసిన పనియంతయును బూర్తిగా లేదనియు యింకను నిర్మాణ కార్యక్ర మముపట్ల శ్రద్ధతో పనిజేయవలసియున్నదినియు, ఇద్దరులెప్పు మరియేగడ్డనుగాని దేశములో లేకుండ జేయవలెననియు, మత్తుపదార్థముల జేరులేకుండ జేయవలెననియు మహాత్ముడు దృఢీకరించుచున్నాడు ఇంతేగాదు హిందూమహమ్మదీయమైత్రీ జేకూరు నటుల జేయవలయును. ఈ పనులన్నియును నెరవేరుటకు దీక్షను ప్రతిప బూనవలయును. హరిశ్చంద్రుని కార్య దీక్ష యుండవలెనుగాని లేకున్న పట్టిపతినలు యెక్కుండు టయే ముచివనియని మహాత్ముడు గట్టిగా జెప్పు చున్నాడు. లేనిపోని ప్రగల్భములకు బాకుండ పట్టి ప్రతినలను బూనకుండుటయే మంచిది. ఒకసారి క్షణబూని దీక్షబట్టినయెడల అయ్యదిసఫలమగు వరకును దానిపై నుండవలయును. ఇందు కనుగుణ్యముగానే కాంగ్రెసువిధించినటుల నిర్మాణకార్య మును మనఃపూర్తిగ నిర్వర్తించుటకు బోర్నదు త్రాలూకా సిద్ధముగనుండవలయుననియు త్రాలూకా యంతయు సిద్ధముగవరకును అచటి కాంగ్రెసు

ప్రచారకులు కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటకు యావజ్జీవదీక్ష బూనవలెననియు తీర్మానము గూడ రాష్ట్రీయసభలో గావించబడెను. గోపాల దాసుదేశాయి పుల్లచందు మున్నగువారు అట్టిదీక్ష నిదివరకే బూనియుంటిమని ప్రకటించిరి. మహాత్ముడొగ్గము జేకూరి స్వస్థత జక్కినందులకు అభినందించుచును నాగపూరు బోర్నదు సత్యాగ్రహుల నభినందించుచునుగూడ తీర్మానములు గావించబడెను. ఇవి యెంతయు ప్రశంసనీయములుగా నున్నవి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ నిర్వహణదీక్షను ప్రతిరాష్ట్రీయును బూనవలసియున్నది. రాష్ట్ర ములో నొక మండలమునందొక తాలూకా యైనను గ్రామమైనను అట్టి దీక్షనుబూని పనిజేయు నెడల జాలుననియే మహాత్ముని యాదేశము. ఆంధ్రదేశము బోర్నదు సాదృశ్యమును గమనించి అట్టి దీక్షనుబూని కాంగ్రెసు విధించినటుల నిర్మాణ కార్యమును నిర్వహించుటకు దీక్ష బూనిన యెడల స్వీయరాష్ట్రమునకేగాక దేశమున కంత కునుగూడ స్వరాజ్య ప్రదాతలను పేరుగాంచ గలరు. మహాత్ముడువిధించిన కార్యక్రమమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలవారు యే ఐదుగురైన జాలునని జెప్పుబడెను. కావున అట్టిదీక్షను బూనగలవారు ముందునకు వచ్చి యేమియొ యొక ప్రదేశమున తదీక్ష సఫలమగునటుల పని జేయుట యుక్తమగు నుండును. ఘోరరాష్ట్రీయ మహాసభకు అధ్యక్షులుగనుండిన కలేల్కూరు గారు గూడ “బార్డోలికి మరలుడు” అను హిత మునే యొనరిగిగాని పేరొందుగానరాదు. కావున మహాత్ముడు మన కొనంగెడు నూతన సందేశ మేమియును లేదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును సఫలముజేయుటకు మహాత్ముడు జెప్పినటుల అట్టి మనో నిశ్చయమును దీక్షను బూనవలయును. అప్పుడే కార్యసిద్ధి గాగలదు. అప్పుడే భారత దేశము స్వరాజ్యానందమును బొందగలదు. ఆంధ్ర దేశ విట్టి దీక్షను బూని నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నూతనోత్సాహముతో బనిజేసి ఆంధ్రదేశ మునకే గాక భారతదేశమునకంతకును గూడ ఆదర్శప్రాయమై స్వరాజ్యమును జేకూర్చి తదానంత మన నోలలాడునని నమ్మవచ్చును.

భారతకార్మికులు

కామన్సునభిలో భారతకార్మికుల దుస్థితిని దొలగించుటకు శాసనసభలలోను అసెంబ్లీలోను వారికితగిన ప్రాతినిధ్యమందునటుల భారతప్రభుత్వ విధానమునందు మార్పుజేయవలెననికార్మికసభ్యుడు గ్రండ్డిగా రుపపాదించుచు భారతదేశములో పని వారలు విల్లులలో బడు కష్టముల దెల్పిరి ఈతీర్మానమును విల్లుగారు బలపరచుచుఉప్పుపన్ను నెట్లు యిబ్బడిజేసి ప్రజలపై గట్టినదియు జెప్పిరి. అంతట మరికొందరు బలపరచిన పిదప ప్రభుత్వపక్షమున భారతసహాయ మంత్రి ప్రాణేశరు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు భారతదేశ చారిద్ర్యమును గూర్చియు, జీవితపరిణామమును గూర్చియు చాల నిమ్మముగ నున్నవనిజెప్పి యీవిషయము 1919 భారతప్రభుత్వశాసన మెట్లుపనిజేసినదియు భారత రాజప్రతినిధి విచారించినపుడు వచ్చునని దెల్పిరి. ఇదివరలో భారత సహాయమంత్రిగ నుండిన వింటర్జన్ గారు ప్రసంగించుచు భారతదేశములో రకోట్ల మంది నిమ్మజాతుల వారగుటచేత ప్రజాభివృద్ధి కాటంకి మగనుండెనని దీనితొ బల్కిరి. భారతదేశము అధినివేత స్వపరిపాలనామార్గమున సభివృద్ధిజెందు నటుల జేయుటకు లిబరలు, లేబరు, కన్సర్వేటివు

ప్రభుత్వములలో నేవియొంగని నిమ్మజాతుల స్థితి యిట్లుండ సాధ్యపడదని వారు తాకుచ్చిరి. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈదేశముపై జయభాసి ప్రజాభివృద్ధికి స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి గల యీ యాటంకమును తొలగింప నెక్కుడైన ప్రయత్న ముల జేసియుండిరా? స్వపరిపాలనము నెవగ కుండుటకు అధికారులు యెప్పుటికప్పుడు దీని నొక సాకుగ నడ్డుపెట్టుచుండరు వారి యద్దేశ మేమి యో తెటతెల్లమే. ఐనను యీ విషయమై భారతీయులు శ్రద్ధవహించి హిందూదేశమునకు గలిగిన యీ కళంకము తొలగించుట ముఖ్యము. మన జేమము మన యభివృద్ధి మన చేతులతోనే గలవు. లిబరలు, లేబరు, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము లేవియునుగాని మనకు మోక్షము నీయజాలవు. నిమ్మజాతుద్ధరణమును మనమే జేయగలము. అప్పుడు స్వరాజ్యము మనకు కరతలామలకమగును.

ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము

నెల్లూరులో ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామ శాస్త్రిగారివలన ఆయుర్వేదావధానిక ప్రదర్శనము ప్రారంభింపబడెను. ఈ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు శాస్త్రిగారిసంగిన యువన్యాసము వేరొకచో ప్రకటంపబడినది. ఇట్టి ప్రదర్శనము లందు చూపబడిన ఓషధులు మున్నగువానిని భద్రపరుచుట కొక కేంద్ర ప్రదర్శనాలయము నేర్పరుపవలెను. ప్రదర్శనానంతరము వస్తు సముదాయమునంత నచట భద్రపరుపవలెను. మరల ప్రదర్శనములు జరుగనపు డావస్తువుల సంపుచు శ్రాత్రగా లేబడిన వస్తువులను విరల ప్రాతివాని తో పాటు కేంద్రాలయమున చేర్చుచుండవలెను. ఇందువలన అమూల్యవస్తు భారము మూడుదిన ముల ముచ్చటతో నంతరించుట తలస్థంపదు. కేంద్రాలయమున సులభతరము పొడుగునను ప్రేక్షకులు తిలకింప వీలగును. సన్మానసంఘముల వారికివయప్రయాసలు చాల తక్కువ గును. ప్రాతివాని కొరకే మరిల శ్రమపడ నక్కరలేకుండ శ్రాత్రవానికొంకుమూత్రమే కృషి సలుపవీలగునని శ్రీరామశాస్త్రిగారుచేసినసూచన చాల ప్రశంసనీయముగానున్నది గాన దీనిని సభవారామోదించి యిందులకు తగినవర్షాటును ముఖ్యముగా చేయగలరని నమ్మెదము. ఇటీవలనే కొలంబోలో జరిగిన ని. భా. ఆయుర్వేదమహాసభ కేగి ప్రయాణశ్రమకు పాల్పడియుండియు లెక్కచేయక వెంటనే నెల్లూరుసభలకు వెళ్లిన శాస్త్రిగారు మున్నగు వైద్యశేఖరులకు ఆయుర్వేదమునందుగల గాఢమగు సభిమాన మెంతయు ప్రశంసనీయము. కరణమయు డగు శ్రీధన్వంతరీస్వామి కృపావలోకినములను ప్రసరింపజేసి యభిమతార్థసిద్ధి నొన గూర్చు గాత!

ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణము

ఈ రక్షణపద్ధతినుండి బర్మారు తొలగింపవలెను రంగూను, మే 15:—మొముమండి బర్మాప్రభుత్వ ము కాలిగెటులభ్యుంకెదమ ప్రధానకార్యదర్శియు వచ్చి యున్నాడు. గవర్నరు కుడివారముకాటికి వచ్చును. బారిఫోర్డుగారు ఇఫోరుచేసినవిధమున ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణకొనంగ పద్ధతికండి బర్మాదేశమున తొలగింపలేక బర్మాకాటిభ్యుంకెదమము చేసిన తీర్మానములను గురించి ప్రజాభిప్రాయమునకునుగూడకే తొలగింపనా రిచ్చటికచ్చుచున్నారని తెలియజెప్పిరి. (ఆ. ప్ర.)

16-5-24

పంతులుగారికి చేరిన వసూలు

ఇదివరకు 12309-15-5

ఊంశంయి అప్ బొచ్చిలి, విశాఖపట్న

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

మొత్తం. 26477-10-10

మొ తం. 12310-15-5

ప్రతిపక్షానికి సామ్యములు చిరనామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు

(స్కీయవిలేజ్)

గాంధీపూజానిధిని పనులుచేయునిమిత్తమై శ్రీయుత కాశీనాథుని నాశక్త్యర రావుపంతులు, ఆయ్యదేవర కాశీశక్త్యర రావుపంతులు, గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా గ్రామములలో పర్యటనము చేయుచున్నారు. 13, 14 వ తేదీలను వారు సందర్శించిన గ్రామములు పూజానిధికి చేయుబడిన వాగ్దానములు వివరముగ నీదిగువనుదహరించి నాను. సందమూరు గ్రామవాస్తవ్యులు ము-రా-రా గూడపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య గారు నూటపదహారురూప్యములను వాగ్దానముచేసినది వ్రాయుటకు సంతోషమగుచున్నది. శాయకులు ఎవరుబతుకెల్లినను వారిని గ్రామములవారు విక్రీణి గౌరవించి తమకైక్కిరించి కానుకల సర్పించి తమ నిరుపమానమైన దేశభక్తిని వెల్లడించుచున్నారు. 17 వ తేదీవరకు ఈజిల్లాలో పర్యటనముచేసి ఆపైని పశ్చిమ, గోదావరికి వెళ్ళెదరు.

పశ్చిమగూర్ఖా ౧౩.౧౪-౫.౨౪

కౌతవి నాగ తములు

అరుహుడు (ఇదివరకువిగాక)	8౬-౦-౦
గొల్లనపల్లి	౧౦౫-౦-౦
ఈడుపుగల్లు (ఇదివరకువిగాక)	౮-౦-౦
పునాదిబాడు	౨౦-౦-౦
కోలనెమ్మ (ఇదివరకువిగాక)	౧౮౫-౦-౦
వంఠమూరు గూడవల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు	౧౧౬-౦-౦
లింగాల	౫౦-౦-౦
<hr/>	
మొత్తం	౫౬౦-౦-౦

వివాహకర్తృమః

తెనాలి తాలూకా యొక్క గ్రామములు పరిగిస్తూనే
 వే. శ్రీనివాసరావు యొక్క బసిన వివాహసందర్భమున ది
 12.5.24 తేదీన తంతురులో అగ్రహారం కాపురములు మూడి
 కొరట్లు ఇమిడిన అవి భారతీయగౌరవ యన్. సీతారామా
 చార్యుల వారి గౌరవవిద్యావిభాగవ్యవస్థాపక ప్రధాన (ప్రధాన
 మన అనేక జాతీయ, విజాతీయ అనుకరణములను కనబరచు
 చు జేక వారు పై మహాత్మాగాంధీగారి గురించీయు వారి
 కావ్యకవనము గురించీయు చక్కని పద్యములతో అందరి
 కిది తెలియనట్లు విశదీకరించిరి. బంగారమునకు పరిమళము
 మత్సరముకాని (వారణాసి సాగరము) (బహుశ్రీ) (బహుశ్రీ)
 ఘంటయుగాల ఫీడేలు కృష్ణదంకముల వాయవ్యముల పర్వత
 గాఢతాదీ నోలకొనింది. సుదూర వివాహములందు పెద్ద
 దురుహితాదు గాంధీపూజనదీ అయితమౌషధములు కట్టుచు
 నొసంగిరి. అసౌఖ్యము భావకృష్ణులకు మహిమశ్రీ వాగ్దేవత
 కాత్ర కంఠముగాంపేర మనలర్థద వ్యాధి తెన్నుపన్ను
 కంటివాడు.

కా॥ సాంబశివరావు,

15-5-24.

హరిదాసుమ్మతి:—శా రిక థా కాలక్షేపములందు

పేరుబడిన బ్రహ్మశ్రీ టి. ఎస్. పంచపాకేశాస్త్రిగారు నిన్న రాత్రి 1.30 గం. చింతాదిపేటలో పరమపదము జేరింది.

దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను:—

పై సంఘము రెండవవాణ్ణిక సమావేశము సౌందర్యమహులులో
18 వ లేదీ ఆదివారము ఉదయం 8 గం జరుగును.

మదరాసు శాసనసభ:—మదరాసు, శాసనసభలు

ఆగస్టు 18 వ లేదీ సోమవారమునాడు సమావేశమగునట్లు గవ
ర్నరుగారు తెలియజేసిరి.

సుగూవిలాస నభః—పై సభా మందిరము నందు

వి. పి. హేలులో శేపు సాయంకాలము 5.30 గం దూరక్రమణి
(బాదామ్మస్తింగు) యంత్రపరిశోధనము జరుగును. సభ్యులెల్ల
రు విచ్చేయవారి తులు.

రాక్షసోక్తలు:—డిప్టీపోస్టుమాస్టరు జనరలు రా. బ.

శ్రీనివాసరావుగారు, ఉదయమండలమునకు, కె. పి. జనార్ధన
రావు, పోలీసుజిల్లా - నూపర్నంటుగారు మంగళూరునకు,
పాల్ల చంద్రకేళిరయ్యగారు భార్య, మీరు జెయినదను గార్లు బెం
గుళూరునకు, చిత్తూరుజిల్లాజడ్జి నారాయణయ్యగారు బొంబే
యికి నిన్న రాత్రి బోయిరి.

రామేశ్వరయ్యాత్రసుబోధిని మోతీలాలు నెహ్రూగారి
సతి యాత్రనుండి తిరిగి నేడు చెన్నపురివచ్చిరి. నేటిరాత్రి బొం
బాయికి పయనమయ్యెదరు.

వీల్. ఎస్. వీరరాఘవయ్య నేమ చెన్నపురివచ్చిరి.

ఎ. జై. సి. కాంబెల్లుగారు బొంబాయినుండి, కల్లికోట
రాజాగారు కలకత్తా మెయింటోను నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

కాంగ్రసు పచారము

రామన్న కార్యరేఖను ఎన్నికలలో కాలగ్రసుసభ్యుల
లనే కాన్సిల్వలలుగా నెన్నుకొనవలెనని మదరాసుజిల్లా, కాం
గ్రసు సంఘమువారి యాజమాన్యము నియోజకవర్గము వారికి
ప్రబోధము జేయుటకై మూడవసారి నిన్న చింత్రాదేవీటలో
ప్రత్యక్షబెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగెను
వాలరుండి విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుడు ఉపనాస్తిస
మునందు కాలగ్రసు సభ్యుల కార్యరేఖను చూచు
టకు ప్రయత్నించుటయందు స్వార్థపరత్వములేదనియు ప్రభు
త్వమువారిచే ప్రత్యోపయోగమును కార్యముల జేయించుటకే
ఉద్దేశించినదియు చెరిపిరి.

గ్రీ. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, కాల్వగను సభ్యులు
కార్పొరేషనులో చేరినచో లేటు పేయర్లపై అధిక
ముపన్నులు తగ్గించెదననియు, వారిప్రయత్నములవల్లనే యెప్ప
టికయిన స్వరాజ్యముచేసారుననియు, స్వరాజ్యమునకే గాక
ప్రజలకన్ని విషయములలోను సౌఖ్యముగలుగ జేయుటకే కాం
గను సభ్యులు ప్రయత్నించెదననియు చాటిపెరి.

పిదప హామీదుఖాను, అనికేపులు నాయకులు, సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి గద్దె రంగయ్య నాయుడుగార్లుహాడ ఓరులను పొచ్చురించిన పిదపనభి ముగిసెను.

మునిసిపాలు నియోజకసర్గము జూ బి తా
1924-25:—మనరాసునగరమునందలి 30 డివిజనుల నియో
జకసర్గమువారి నాములు చెలుపు ప్రీతిమనరిజూబితా ప్రకటిం
పబడినది. అందు ఎవరిపేరు చేర్చబడలేదని యనుమాన మున్నను
తప్పరితని ప్రకటింపబడినను కార్యోరేషను రిజిస్ట్రా ఆఫీసరు
గారికి జూను 18 వ తేదీ లోపున చెలుపుకనవలసిన కార్యో
రేషను అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

గాంధీర్వ మహావిద్యాలయము

చెన్నపురిలో పండిత విష్ణుదిగంబురుగారి కార్యక్రమము:—పండిత విష్ణుదిగంబురుగారు యింకొక నెలవినములు చెన్నపురిలో నుండ నిశ్చయించిరి. 19 వ తేదీనుండి ప్రతిదినము ఉదయం 9 గం|| మొదలు స్వామిశ్రీ బసవేశ్వరినామార్చనం పెనుశ్రీత్రయనందు (సౌకారుపేట తులసిగిరిగమ్మి) 'రఘుపతి రాఘవరాజారామ, పతిపావనసీతారాం' అనుగీతానుష్ఠానము జరిపెదరు. ఏమి దెలిసిగ నోరినను 12 గం|| నుండి 4 గం|| వరకు దెలిపెదరు. ఉదయమునందు స్త్రీలకు బోధకు వినియోగింపబడును, అనుష్ఠానమునందు హరిభక్తులందరు పాల్గొనవచ్చును.

రామాయా పాదము ప్రతిదినము 4 నుండి 5 గంట వరకు నుండును. రాత్రులు 9 నుండి 10-30 గంటలవరకు ఏకాంబరేశ్వర దేవాలయమునందు రామాయాప్రవచనము సంగీత వాయిద్యములతో జరుగును. సంగీతపాఠశాలలు:— స్వామి వారు సౌకార్యశేటలోను, తిరువళ్ళిక్కేణి, మైలూపూరులందు ఉచితముగ సంగీతమునేర్పు తరగతులను యేర్పాటుజేయనున్నారు. నొకేమనుపద్ధతిప్రకారము సంగీతము నేర్పబడును. జంత్రవాద్యములద్వారా నేర్పుననుసారము తాము వ్యయముగా పనిమట్టుకు దెచ్చునవలయును. బాగాగ క్షయియున్న ఉన్నత విద్యార్థులకు వేరుగ ప్రత్యేక తరగతులు ఉండును. గానశాస్త్రముగూర్చి బహిరంగోపన్యాసము లుండును. (1) గానము, జాతీయతత్వముల సంబంధము, (2) ఆధ్యాత్మికగానము మున్నగువిషయముల ఉపన్యాసము లాసంగబడును, “భారత సామిరుదేవ” “నందేమాతరము” అనుపాటలు తరగతులలో జెప్పబడును.

ఉత్తర దక్షిణ గానవిధానములకు సంయోగము గుఱుద్దుటకై స్వామివారు శక్తివంచనలేక ప్రయత్నించెదరు. దక్షిణదేశ గానవిశారదులు తోడ్పడెదరని నమ్మచున్నారు. స్త్రీలకు, బాలికలకు ప్రత్యేకతరగతు లుండును. గానమునం దభిలాష గలవా రెందరును యీ య వ కా శ ము ను విడవకుండురుగాక. స్వామివారు సాహుకారుచేటలో మార్పాడికంపెని సత్రమునందు తులశింగము వీధిలో బసడేసియున్నారు.

జుహూనో సి. చిర్. దాను గార్డు

మోరీలాలు నైహూగాః, ఐసలో దిగులు

మహాత్మునితో సంప్రదింపు

బాంబాయి, మే 15:— చిత్తరంజనదాసుగారి పీఠాన్ని
మాను కలకత్తా మేయలులో నిచ్చటకు వచ్చిరి. మోతీలాలు
నైహూగారును ఇతరస్వరాజ్యపక్షప్రముఖులును రైల్వే స్టేషన్
మనువద్ద దాసుగారిని కలిసెకొనిరి. దాసుగారును, దాసు
గారి సతిమణియు జాహూలో మోతీలాలు నైహూగారి
బసయందు దత్తిధులుగ నుందురు. దాసుగారికి శీతోష్ణపరిధితులు
తనుకూలముగ నున్నయెడల 26 లేదీ వరకు జాహూలోనే
యుండురు. అట్లుగానిచో, గాంధీమహాత్మునితో సంగ్రహించట
ముగిసినపిమ్మట నేరిగి వెలిపాయెదురు. (అ|| ప్రె||)

విదేశ వార్తలు

గుజ్రన్ వాలాలో బాంబుల నువ్వయోగించుట

కొరడాలతో గొట్టుట తగినవిషయమా?

లండన్, మే 14:—బ్రిష్టుయరు శంకరు నాయుడు దావా మరల విచారణ నేడు ప్రారంభమయినది. తత్సందర్భమున ఫర్ వార్టరు స్వేచ్ఛిగారు జేన్ కే నేనాని అడ్వోకేట్లు వేయ ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమునొసరిరి. గజరక్ వాలాలో జనులపై వ్యక్తభావ మును వహించి బాంబులను వేయుటకు విమానములను బంపు పెం తయు న్యాయముగనున్నది. లా, ఆర్డరును మరల నిలబెట్టుటకు తమకుకనబడిన అందరిమీదను బాంబులను వేయుటయు, మరఫి రంగుల నువ్వయోగించుటయు ఎంతయు సవర్ణ నీయమే. వారు నిరపరాధులను జంతువులు బయలుదేర లేదు. భగవంతుడిచ్చిన ప్ర పంచజ్ఞానము నువ్వయోగించి అల్లరిజరుగు ప్రదేశమునం దున్న వారగుటచే వివక్షణజేసి తమకుదోచినటుల ప్రవర్తించిరి.

కొరడాలతో గొట్టుట

శ్వప్రసేరములకుగాను ప్రవేశపెట్టెదని తలంచను. కొన్ని విషయములలో కొరడాలతో గొట్టించుట తగినవిషయని తలం చిరి. ప్రతివిషయమున అధికారము జాగ్రత్త వివక్షణతో ప్రవర్తించవలెనని ఉత్తరువుజేసితిని. ఏదో గొప్పతప్పు జేయ నిదే కొరడాలతో గొట్టుట.

లాహోరులో పాలలో నీటినిగ్రైపి అమ్ముటచే దుర దృష్టవశమున ఆపాలమువారిని కొరడాలతో గొట్టు టవసర మయినది.

ఈశిక్షకు ఒక్క భారతీయులేనా తగినవారు, అండ్ యల కిది తగదా యని స్వేచ్ఛిగా రడిగిరి. నిస్సంశయముగ భారతీయులకే తగినదని జేన్ కే గారు చెప్పిరి. భారతీయులు కిరీరబాధకు ఓర్పుకొనలేరు. అందుచే వారు కొరడాపెట్టుటకు బదులు చెరసాలనే గోరకొనెదరు. భారతదేశకారాగారములు వారికి అత్తవారియిలువలె సుఖముగ నుండుటచే వారికి చెరసాల కేగుట ఒకశిక్షగాదని జేన్ కే గారు న్యాయమూర్తి మకార్డి గా రికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

డైయరీ నేనాని తనవర్తనను నమ్మి దురుద్దేశముతోగాక త్రికరణార్థిగ అట్లుజేసిన న్యాయసమ్యక్తముగ నుండునని జేసి రని అందరును అంగీకరించినవిషయమే. అందుచే నీచు డైయరు నేనానిని నైన్యధికారులు పనిలోనుండి తొలగించిరిని న్యాయ మూర్తి మకార్డి గా రడిగిరి.

అతనిని తొలగించుటకు ఒక్కరాజకీయకారణములనియే తెలియననియు తక్కినకారణములన్నవేమో తెలియదని జేన్ సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

డైయరు నేనాని త్రికరణార్థిగ తానుజేయునది న్యాయ మనినమ్మి జేసినదానికి అతనిని తొలగించి కళంకము నాపా దింపజేయుట అన్యాయమని తలంచెదనని న్యాయమూర్తి మకార్ డి గా రనిరి.

హంటరుకు విచారణ అవసరమే డైయరు నేనాని చర్యను పైనికసభవారు హర్షించుటయేగాక ఎక్కువహోదాకు గూడ గొంపోయిరినియు చార్ల సుగారు రనిరి.

అమృతసరు సంగతులకేనా డైయరు నేనానికి పెద్దఘో డా నిచ్చిరిని జ్యూరరులలో ఒకరడిగిరి.

అయ్యో, అదిగాదు అట్లున్నచో డైయరుగారికి అన్యాయమును గలగజేసినవార మగుదుమని చార్ల సుగారు రనిరి.

డైయరు నేనాని చాల సుప్రసిద్ధుడైతిమి కురుడు.

అప్పుకొయ్యగములో తన ప్రతిభను జూపిరిని స్వేచ్ఛిగా రనిరి

అదంతయు డైయరు నేనానిగూర్చి పైనికసభవారేమి అలోచించినది తెలియజేయుచున్నదనియు అతనిని ఎక్కువ హోదాకుగొంపోవుటయే అతని ప్రవర్తనను డెలపుచున్న దనిరి. అపుడు అప్పుకొయ్యగములో తనవర్తనను నిర్వహించెను. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువువచ్చినవిషయ అతనిని కిక్కించిరిని చార్ల సుగారు రనిరి.

అందుచేతనేకాబోలు డైయరు నేనాని రాజకీయకారణములచే కిక్కించినది జేన్ కే గారు తెలుపుచున్నారు.

అవునని అందుకు సందియములేదని జేన్ కే గారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

డైయరు నేనానికి పించనునిచ్చుచున్నారా యని న్యాయ మూర్తి మకార్డి గా రడుగ తప్పక ఇచ్చుచున్నారని జేన్ సుగారు జెప్పిరి.

ఇంతటితో విచారణ ఆపుజేయబడెను.

భారత కార్మిక పరిస్థితులు

పనివాండ్రు బీదపరిస్థితులు

కామన్సునభిలో చర్య

లండన్, మే 14:—భారత కార్మిక పరిస్థితులనుగూర్చి కామన్సునభిలో చర్చించిరి. హిందూదేశములో భారతకార్మిక పరిస్థితులు వేతనములు చాలకష్టముగ నుండుటచే తక్షణము రా జ్యాంగనిర్వాహమును మార్చుటజేసి డిల్లీసభలోను, రాష్ట్రీయ కాసనసభలందును ప్రతినిధులుగ కార్మికులకును రైతులకును ఓట్లనిచ్చి ఎన్నుకొనుఅధికారము నీయలెనని కార్మికసభ్యుడు గ్రండేగా రుపపాదించిరి.

గనులపనివాండ్రు పరిస్థితులు

అతిదారుణముగ భయంకరముగ నున్నదనిరి. ప్రతిరో జున 12 మొదలు 16 గంటలు పనిజేయవలెను. గనులలో స్త్రీలు పనిచేయుట ఎంతయు గర్హ్యము. భారతదేశములో గనులయం దు గల్లెడు అపాయములను జూడ పరిస్థితులభూగర్భము సుప్త ముగను. బొగ్గుగనుల కంపెనీలకు నూటికి 165 చొప్పున సగటున డివిడెండును వచ్చునుట. ఈవరతులను నిర్బంధముజేయుచు జూన్ లో కాసనములను ప్రవేశపెట్టెదరట. పిల్లలయమును హెచ్చించిరో లేదో, స్త్రీలు గనులలోపనిచేయుటకు జేసిరో లేదో తెలియగోరుచున్నాడ నని గ్రండేగారనిరి

విల్సంగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. భారతీయుల మీద నిర్బంధముగ విధించిన ఉప్పుపన్నును తీసివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనగల్గిరి. ఎచటైన జీవితపరమాణము పనివాండ్రు తగ్గినచో తమ జీవితపరిమాణము తగ్గనని తలంచి ఇండియను పార్లమెంటు కార్మికపక్షమువారు భారతకార్మికుల పక్షమున జేరిరిని విల్సంగారు రనిరి.

భూమివిధానము

ఎంతయు వ్యవసాయదార్లకు విశ్వర్యమును గలుగజేయ కుండ అడ్డుగనున్నది. తక్షణము భూవికాలమున జనసామాన్య మునకు మనము జేయగల సాయము వారు క్రమేజా పెండిం డ్లకు జేసిన ఆప్యలనుండియు, క్రాధ్యర్థులకు చావులకు జేయు ఖర్చులచే జేయు ఆప్యలనుండియు బయలుపడునటుల జేయు టయే. ఇండియాలో వేతనములు హెచ్చినవి. గృహవసతిని గల్గ జేయుటకు పూనుకొన్నారు.

బొంబయి, కలకత్తాపనివాండ్రు పరిస్థితులను దండే, లం కాపైసయ్యల తాలమును పనిచేయు కూలీలపరిస్థితులతో పోల్చుటకు వీలులేదు. ఇతరదేశములలో నన్నపనివాండ్రు పరిస్థితుల కంటె భారతకార్మికుల పరిస్థితి లంతపాడుగ లేవు. గనులలో చాలవరకు కాపుడలను జేయవలెను. ప్రజల ఆజ్ఞానముచే ఎన్ని యో గొప్పవిక్కు లున్నవనిరి.

లండన్, మే 15:—నియోజకాధికారమును విస్తరింప జేయుమునుట నిచ్చయోజనమనిరి. భారతదేశాభివృద్ధికి భార తీయులు బ్రిటిషువారితో సహకారముగ పనిచేయుట ఎంతయు ముఖ్యవసర మనిరి.

పారిశ్రామిక శాసనము

ఇదివరకే యభివృద్ధిగాంచినది. ఇంకను శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలెనన్న అంతర్జాతీయకార్మికశాంతిసమితివారికి తెలియ జేయవలెనని ఫీచరుగారనిరి.

ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరము

గ్రండేగారి యుపన్యాసమును రిచర్డుగారు కొనియాడిరి. కాని మిల్సు గారి ప్రకటనములు అసందర్భ ములు, అప్రస్తుతము లనిరి. ఉప్పుపన్నునుగూర్చి మిల్సుగారి ఆ తక్షేపణ అన్యాయము. ఉప్పుపన్ను ఇప్పుడు పూర్వమువలెనే యున్నది. ఇండియాలో పారిశ్రామికపరిస్థితులను అభివృద్ధి జేయుటకు ప్రభుత్వమువారును, సభవారును సానుభూతిని జూ ఘుచున్నారు. భారతదేశవిషయమై కష్టపడునట్లయందు కొత్త గ అభిమానమును జూపుచున్నారు. పారిశ్రామికశాఖ ఇప్పుడు ప్రజాయత్నమైనది. అందుచేతనే ఇండియామంత్రికి ఫ్యాక్టరీఅక్టు నుగూర్చియుకార్మిక తగవులనుగూర్చియు కార్మికక్షేమసహచారములనుగూర్చియు ఏమియు తెలియతెలియజేయబడుటలేదు. అందుచే ఇండియామంత్రి లాభించునటుల సలహానీయబాలడు. ప్రస్తుతము ఇండియాలో పారిశ్రామికజీవనము అంత ప్రాము ఖ్యమును వహించలేదు. వేయిమందిప్రజలకు ఇద్దరే గనులలో పనిజేయుచున్నారని రిచర్డుగారనిరి.

భారతపనివాండ్రు వేదరికము

చాల అచ్చురువును గొల్పుచున్నది. కాని ఇండియాలో సాధనసంపదలు అపారములు ఇండి యాలో ప్రతిభారతీయువకు సగుటున 180 రూపాయలు ఆదాయముండును. కనడాలోను పనివాండ్రు 4400, బ్రిటనులో 6000 రూపాయలు వచ్చును. ప్రతిసాలున భారతీయువకు మనిషి 1 కి 60 రూపాయలు ఆ దాయమువచ్చును. కనడాలో పనివార్లకు 550, గ్రేటుబ్రిటను లో 720 రూపాయలు సాలీనా ఆదాయమువచ్చును ఇండియా లో పెట్టుబడి చాలకష్టమ మూలధనము విస్తారముగ లేదు. ఈ పెట్టుబడిని విస్తారముగ అభివృద్ధిజేసినగాని భారతకార్మికులచేది తపరమాణమును హెచ్చించుటకు వీలులేదు (ప్రతిపక్షులసంత సము) తక్షణము మనము పూనుకొనవలసిన సమస్యలలో ఇం ముఖ్య మని రిచర్డుగారనిరి.

తక్కువజీవన పరిమాణము

వల్లెటూరులందు భారతకార్మికుల జీవన పరిమాణము చాలకష్టమ. అందుచేతనే ఇవ్వయలేకున్నను వీరు ఫ్యాక్టరీ లలో పనిజేయవలసివచ్చుచున్నదని రిచర్డుగారనిరి. అందుచేత ఎల్లకాలము తక్కువవేతనములనే ఇచ్చట జరుగుచున్నది. ఇంకను గృహపరిశ్రమలయందు 14000 00 మంది పనిచేయుచున్నారు. వారిపరిస్థితులు అతిభయంకరముగ ప్రమాదకరముగ నున్నయది, బ్రిటనులో సగుటున ప్రతికార్మికుడు ను 1914 లో పోల్చిన నూటికి 10 చొప్పున మాత్రమే ఎక్కువ బాగున్నాడు. బొంబయి ఫ్యాక్టరీపనివాడు నూటికి 17 చొప్పున బాగున్నాడు. ఇండి యాలో గనుల పనివాండ్రు వేతనములు 22 ఏండ్లలో 8 రెట్లు హెచ్చినవి. ఆపాయములు 1911-12 లో వేయి 1 కి 1.46, బ్రిటనులో 1.86. అంతర్జాతీయ కార్మికసభయందు భారతీ యులు సంతృప్త సహకారమును జూపవలెనని రిచర్డుగారు వ్యక్తీకరించిరి. ఇతరదేశములకంటె ఎక్కువగ భారతీయులు ఎన్నియో ఒడంబడికలను ద్రువపడవలసిరి. క్రొత్తఫ్యాక్టరీగనుల ఆప్యలను ప్రవేశపెట్టిరి. వారమునకు 54 గంటల పనిచేయించు చున్నారు. రాత్రివేళ గూడ కనీసముగ పని చేయుచున్నారు. పనివాండ్రుకు 15 ఏండ్లుండవలెను, గనులయందు గూడ రాత్రివేళ స్త్రీలను పనిచేయ నిచ్చుటలేదు. (సంతసము) పనివాండ్రుపరిస్థితులు జపా నుకంటె చాలబాగున్నవి గనులలో స్త్రీలను పిల్లలను అసలే పనిచేయునండజేయుటకు ఇండియాప్రభుత్వమువారు ఒకచట్టము నుప్రవేశపెట్టుటకు ఆలోచించుచున్నారు. (శంతసము) షేడ్ యూనియనులను కాపాడుటకు చట్టమును తయారుచేయుచు న్నారు. జూలై 1 వతేదినండి క్రొత్తపనివాండ్రు పరిహారచట్ట ము అమలులోనికివచ్చును. క్రొత్త రాజీయోర్నాటులను జేయు వర్గము నేర్పాటుజేయుట కాలోచించుచున్నారు.

వేతనములు

బొంబయిప్రతిమతల కూలీలసమ్మెలోవేతనముల నిచ్చుపద్ధతి ఎవరికిని తృప్తికరముగలేదు. డెంగాలు జనపనారయ్యలతాలము ములవారు ప్రతివారమున పనివాండ్రుకు వేతనము లిచ్చెదరు. ఆ టైల బొంబయి వారు గూడ చేయ రాదో? ఇట్లు చేసేరేని ఆరేపివారములవరకు కడుబీదలకు పనివాండ్రును బాధపెట్టి మాడ్చుటపోయి గొప్పసౌఖ్యమును చేకూర్చినవార గుదురు. పారిశ్రామికమునుగూర్చి మార్చి 24 తేదీని షేడ్ యూని యకాంగ్రెస్వారు చేసినతీర్మానము నిట్టిదానినే రిచర్డుగారు గూపిరి.

నిమ్నజాతులహక్కులు

విషయమై జాయింటు సెలెక్షుకమిటీవారి సిఫార్సులను రిచర్డుగారు జ్ఞాపకముజేసిరి. నియోజకాధికారమును విస్తరింప జేయవలెనని ఇండియాప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారు. దీనికంతకును విద్యాసమన్యయే ముఖ్యము. సంస్కరణములను మాన్యుటకు పూనుకొన్నపుడు నియోజకాధికారమును గూడ మార్చబడును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వాధికారమును మార్చుటకు గలగజేయునపుడును జేయవలసివచ్చును. ఈవిషయములన్నియో ఇప్పుడు ఇండియాప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న విచారణలలో తేలగలవు. వారినివేదికము త్వరలోనే వెలువడవచ్చుననున్నా రని రిచర్డుగారనిరి.

భూములమీద విస్తారము పెట్టుబడి లేకపోవుటచే ప్ర కుతపరిస్థితి ట్టుండెనని వింటర్సు గారు రనిరి. సాధారణముగ ప్రతిరైతు కార్మికుని ప్రతిపక్షిని అభివృద్ధి జేయుటకు గూర్చి అందరును అంగీకరించిరి. కాని దీనికి అభ్యంతరము నిమ్నజాతు లను, అంటరాని వాండ్రు 50000000 మందిని తయారుజేసిన విధానమే. అంటరానితనము ఈయభివృద్ధిని ప్రవేశపెట్టెదరకుం

అనికట్టుచున్నది. ఎవరో అతివాదులు కొందరున్నారు. వీరు గ్యాయవాదులును, పత్రికాప్రచారకులును అయి ఉన్నారు. వీరే అపుడపుడు కార్మికప్రతిపత్తిని బాగుజేయవలె నని ఉపన్యాసముల నిచ్చుచుండును. నేను సదా ఇండియాకు డొమినియను స్వపరిపాలనము నీయవలె నని ఆలోచించుచున్నాడను. కాని ప్రభుత్వమువారైనను, కార్మిక, రిటరలు, కన్సర్వేటివ్, ప్రభుత్వమువారైనను నిమ్మ బాతులయొక్కయు అంటరానివాండ్రయొక్కయు హక్కులకు భంగము లేకుండ జేసినగాని డొమినియను స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టజాల మనిరి.

తుదకు తీర్మానమును చర్చించకనే సభ నాపుజేసిరి. తీర్మానమును చర్చకు ప్రవేశపెట్టకుండ జేసిరి. డొమినియను స్థానమున చర్చజరుగు కాలముతోయు సగముమంది భారతీయులున్నారు. ఇతరులు గూర్చుండు స్థానమునగూడ భారతీయులుండిరి.

ఉపద్రవ కరమగు భూకంపము

ఎర్జిరం ప్రదేశమున గలుగుటచే గ్రామములు అనేకముగ నాశనమైనవి. ఇనుపదారి పాడాయెను. 50 మంది చనిపోయిరి.

బిటిషు

సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనము

నిమిత్తము 100000 పౌనులనుండి 600000 పౌనులను హెచ్చించుటకు కామన్వెల్త్ సభనా రంగీకరించిరి. వింటర్లీ స్త్రీలను పోలీసుకానియందు నియమింపవలెనని ప్రవేశపెట్టబడిన సవరణ బిల్ పోయెను.

ఎన్నికలవ్యయము

ను అంగీకరింపబడిన మొత్తముకంటె ఎక్కువగ జేసిన ప్రాంత్యుక్త అను విభరలసభ్యుని స్థానభ్రష్టుని గావించిరి.

మోసము-అబద్ధపు ప్రమాణము

లండన్, మే 14:-గ్రేగారి ఎన్నికలందు ఏజంటుగ పనిజేసిన బాల్ ఫోర్డ్ గారు మోసము జేసినందు అబద్ధపుప్రమాణము నొసర్చినందు న్యాయమూర్తులు కనుగొనిరి. గ్రేగారు ఎంతయు అవకత వకగ నింద్యముగ ప్రవర్తించిరిగాని అయోగ్యముగను, నీతివాద్యముగను ప్రవర్తించనందున గౌరవముగ ఆతనిని వదలివేయవలె ననిరి.

గృహవిధానము

ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు

లండన్, మే 14:-40 ఏండ్లవరకు సారేనా ప్రతిఇంటికి 18 పౌనుల 10 పిల్లల సంహారముగ ఇచ్చుటకు ఒడంబడికను జేసికొనినది ఆంగ్లేయమంత్రవర్గమువారు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు 2/3 వంతులును, స్థానికాధికారులు 1/3 వంతునిచ్చెదరు. యుద్ధమునకు పూర్వము ఆదైలెటులున్నవో అటులే నే యుండవలె ననిరి.

జర్మన్ సంచారకులు

ఇటలీలో ఎందరో ప్రవేశించుచున్నారు. వీరు చాలా దురాభిరుచు జేయుచున్నారు. అందుచే ఇంతవరకును పడిపోయిన జర్మనులపట్ల సానుభూతి జూపిన ఒక బ్రిటిషు రాచరీయత్రేత్ర ప్రెంచివారి కనుకూలముగ విధానమునే అచలంబింపవలె ననుచున్నాడు.

గొప్ప సాయుధ మోటారుబండి

4 1/2 టన్నులు బరువుగలది. గంటకు ఏడేడమందైనను 50 మయిళ్లు పోవును. దీనిని ఇండియా కార్యాలయాధికారులు బుధవారమునాడు పరీక్షించిరి. విదేశాంగ కార్యాలయమున పరిశోధించిరి. రిగురు కూర్చుండవచ్చును. 2 మరఫలంగలను, రు పాకులను, వేల కొలది తూటాలను ఇందులో గొంపోవచ్చును. దీని సం గీ క రి ం చి రే ని ఈమోటరు బండిని ఇండియాలో ఉపయోగించెదరని తెలియుచున్నది.

సామ్రాజ్య వైమానికవిధానము

ఇండియాకు వైమానికవిధానము

ప్రభుత్వమువారి క్రొత్తవిధానము
లండన్, మే 14:-బర్మింగ్హామ్ వైమానికవిధానము నవలంబించితిమిని మనాపరిచిష్టులు గల్లుననియు, ఆర్థికసాంకేతిక ఆక్షేపణలు బయలుదేరుననియు జెప్పి ప్రభుత్వమువారు బర్మింగ్హామ్ వైమానికవిధానమును నిరాకరించిరిని కావచ్చునభ్యుక్తం. రాంజీ మగ్దూనాట్లగారు తెలియజేసిరి. దీనిపై నీర్యాం నాకాకార్యక్రమమును ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు చేయవలె ననుచున్నారు. దీనిపై ముఖ్యమంత్రి వర్గమువారి కుత్తరువు నిచ్చిరి.

రషియాలో జేసిన టెండువిమానములు
పెరిషియా ప్రభుత్వము నిమిత్తము టెండురనుకు వచ్చినవి.

రష్యోజర్మన్ ఇనుపదారులసభ
కాలన్గ్రియము లేకనే ఆపుజేయబడెను.

సోవిటులు

రషియావర్తకరాయబారి కార్యాలయమును సోదా జేసినందులకు మాములుగ జర్మనులు తుమాపణను జెప్పవలెననియు, పరిహారము నీయవలె ననియు సోదాజేసిన ఆధికారులను శిక్షింపవలె ననియు సోవియటు విదేశాంగమంత్రి కోరెను.

రుమేనియా రాజదంపతులు

బాల్కన్ సార్వభౌమదంపతులతో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమున కేగిరి. ముఖ్యముగ ఇండియా, బర్మా, సిలోను కాశీలందు వస్తువులను కొనిరి.

జోనెపు చాంబర్లెయగారి విధానము

యొక్క వార్షికోత్సవ సందర్భమున సంరక్షకవర్తక పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టవలెనని కర్నూలు ఆమెరిగారు హెచ్చరించిరి.

అదైచటము

లండన్, మే 18:-అదైచటమునుగూర్చి కమిటీ ప్రతిభా కలకల ముదయించెను. కార్మికసభ్యుడైన మేజరు జోన్సీ గారు ఈజిల్లనకు అధికారి. అభివృద్ధి అసాధ్యమని కమిటీవాడు తెలియజేయవలెనని తీర్మానము నుపపాదించిరి. అదైచటము రీజిల్లను బంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరు భూస్వాముల పక్షముజేరి ఇండ్లలో కాపురముండువారిని దోచుకొనుటకు కృతనిశ్చయులైన భూస్వాములతో జేరినందులకు అభినందనీయులనిరి. ప్రభుత్వప్రతినిధివైఖరి నీచమైనదని సర్ కింగ్లిన్ గాడ్ గారు రినిరి. తరువాతి ఒకరినొకరు తిట్టుకొనిరి. తీర ప్రస మంగీకృతమాయెను.

పారశీకపు పరిసితులు

బ్రిటిషువారికి ఎట్టిభయము లేదు
లండన్, మే 14:-పెరిషియానుగల్గులో బ్రిటిషువారికెట్టి భయము లేదని ప్రభువులసభలో ఫార్మ్యు ప్రభువు తెలియజేసిరి. రెండేండ్లబట్టి, పెరిషియా ప్రభుత్వము మనకు నచ్చినట్లు ఆర్థికాధిపత్యములలో అభివృద్ధి గాంచినది. ముఖ్యముగా లుపామగారివలెనే పెరిషియాలో రెజిస్ట్రేషన్ ప్రవర్తించుచున్నారు. మే చక్రవర్తి వెల్లిపోయినప్పటినుండి పెరిషియాలో రివల్లకను ఉద్యమము అంతరించు చున్నది. రెజిస్ట్రేషన్ గారికి శుభముగాకాయని కర్లక్ ప్రభువు గోరెను. పెరిషియాలో బ్రిటిషువారికి కొంచెము కష్టము గలుగుటకు కారణము ప్రాచ్యదేశమున బయలిడిన జాతీయభావ ప్రకృతిపనునియు ప్రస్తుత విధి ఇండియాలో పని జేయుచున్నదనియు నుడివిరి. బ్రిటిషువారి ఆర్థికసహాయము పెరియాకు లాభకరముగ నున్నదనిరి. కాని పెరిషియా బ్రిటిషు ఇండియా ప్రభుత్వములు కామధేనువులని తలంపురాదు. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి స్నేహముమీద పెరిషియా ఆగార పడవచ్చు ననిరి.

ఉమ్మడి-సంకలనము

భారతదేశ ఉమ్మడి-సంకలనము అనునది టెట్టిన సత్త రేమలన రక్తమునకు గాల్పవైజింగు ఉమ్మడి-సంకలనము సప్తమురాదాయాని కామన్వెల్త్ లో విగ్నలు గారు అడిగిరి. ఈ ఉమ్మడి-సంకలనము భారతదేశాసనసభవారికి ప్రభుత్వమువారు తెలియజేయుదురా అని అడిగిరి.

దిగుమతిపన్నులను భారతదేశములో ఎక్కువ జేయుటచే కొంతవరకు క్రేటు ట్రిట గువర్తకమునకు నష్టము గల్గునని తెలియును. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతదేశాసనసభవారు (ఎసంట్లీ) ను అంగీకరించు సంకలనవిషయములో ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలుగ జేసికొనరాదని రిచర్డ్స్ గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

తాతాయినుము ఉక్కుకంపెనీ

వి. జె. ఫుటేలుగారి అభిప్రాయములు
బొంబాయి, మే 15:- గవర్నమెంటు ఆజీవరును కంపెనీ ఆజీవరును, యద్దగిని నమ్మకమైన క్రొత్త మధ్యకర్త యు గూడిన సంఘాతముచే భుక్తిచి తాతాయికంపెనీ ప్రభుత్వమువారు తీసుకొనవలెనని, ఒక కన్సర్వేటివ్ మెన్బర్ ప్రతినిధితో సుభాషించుచు. జె. ఫుటేలుగారు. వి. గారు చెప్పిరి. టారిఫుబోర్డువారి శిఫార్సులు నిరాశను కలుగజేసినవి. ఫుటేలుగారు తీర్మానించినవి, సంస్కరణములవలన రాజీయార్థి, ప్రాయశఃగల విద్యార్థిలు కేరైట్లుగ, స్వరాజ్యముకొంటే ఆరుక ము రాజీయ యద్దగిని దురముగా నున్న పారిశ్రామికల కేంద్ర యత్నము తెలుగుదేశాని వారు సం తోషించి, అన్యుల ధర్మగతులు 180 మి నిబంధించుటలో టారిఫుబోర్డువారు తమకొన గలుగు. జె. ఫుటేలుగారు చిరని ఆయన తెలికెను. ఈ దేశము కొనుగ్గు విదేశపు కంపెనీల దోచుకొని, విదేశములో యాదస్తువులను తయారుచేయువా, లు. గాని టెండు కష్టములనుగూర్చి దోచుకొనువారు యెక్కువ శ్రద్ధహించిరి. చక్రవర్తి ఆయనకు సంబంధము లేదు. దిగుమతివేలుబడు ఉమ్మడి-సంకలనము బోర్డు నూటికి 20, 25 చొప్పు గాక నూటికి 50 పెంచుకొని యిల కావలెనని పన్నువిధింపవలెనని పుట్టుకొనిరి. అభిప్రాయమును చెప్పిరి. మిగిలిన పక్షము గారు కార్మికుల కోర్కెలను తాతాయికంపెనీకి కేర్వకరెనని. (ఆ. వె.)

మెక్లారన్ ఆల్టాబాదునుండి వెల్లెను
ఆల్టాబాదు, మే 16:-వైమానిక నాశనము మెక్లారను ను పరివరమును యా యెదలమున 5-20 నిముషములను ఆల్టాబాదునుండి కలకత్తాకు బయలుదేరి. (ఆ. వె.)

చిక్కు-వ్యాధులకు కుదురుని వ్యాధులకు ఆశ్చర్యమైన నివారణ

మ.రా.రా.శ్రీ మండిస్వామి శ్రీనివాస
చ్యుంగారు అవర్గల్ 59 ఆర్మీనియన్ మద్రాసు.
ఆర్యా,
గడచిన రిమానలునుండి కడుగు తీరనిమలేయా బ్లూ
సంజే బాధకుదుండి చిక్కిపోవుచుండి నాబాబునికి మీదా
కలుగజేసిన అద్భుతగుణములకు నేనమిక్కిలి కృతజ్ఞుఁడను.
కున్నాను, మొదల్రాములు మొదలకు చర్మమును
యెనిగి తీరినవ్యాధులు మీదే అద్భుతముగా తాగుచేయుట
అను గ్రహముగా చూడెయి నేను నా బాబుని మీదగ్ధుల
త్వవై విలుచుకొనిరి. కృతజ్ఞుల గాల్గవలెను. శిష్టచికిత్సచేయ
వలసిన వ్యాధులనుకూడ మీద జొవధసేయచే కృతజ్ఞులను.
వారమును కుదుర్చుటను నేనుగ్రహముగా చూడెతి. ఆయన
చే ఒకపద్ధతి చికిత్సకు మరియొకపద్ధతి చికిత్సకుపోటీగ ప్రత్యు
తలను దుకూడ మీదొవధము మంచి చేయవలెను. ధైర్యము
నానగలిగిరి. భగవంతుడుమీకు దీర్ఘాయువునొసంగి మీరుచే
యమిన్న ఒకపకారము మరికొన్ని పా.దవలెని కాపార్థస
టి. ఆర్. రాఘవేంద్రరావు బి. ఎ. బి. ఎల్.

మోక్షార్థము
వసుధాగర్ శత్రుద్రోహము.
మే 15/24

ఆత్మార్థి లక్ష్మీ నృసింహారావు, పాఠశ్రీ ఆంజనేయలు, మద్దల లక్ష్మీ నారాయణ, చె. వెం. నరసింహారావు, కోపల్లె చినకృష్ణారావు, మర్రిపాటి హనుమంతరావు, ఎ. వి. రాజు, దిట్లకవి రాఘవయ్య, అన్నావిఠ్ఠల రామ జోగయ్య కొడాలి నరసింహారావు, పుత్తా రామమూర్తి, వాణి కాళి వాసుదేవకాశ్రీ, తంగెళ్ల మూడి బాపనయ్య కారుమూరి నాగచంద్రమూర్తి, కోటంరాజు బాలసుందరరావు, చిట్టా అయ్యన్న, జేమూరి హనుమంతరావు, జై. రాజగోపాలరావు, క్రాశవరపు కృష్ణారావు సాలసారామయ్య, ఉడత్తు వెంకటేశ్వర్లు, ఉడత్తు నాగభూషణము, దిడ్డి రాఘవయ్య, జి. వెంకటరత్నం, కేతవపు రామకృష్ణకాశ్రీ, ఏ. ఆర్. ఎస్. ప్రకాశరావు, సి. రామకృష్ణారావు, కె. రామస్వామి, ఎం. రామస్వామి, కె.ఎస్. గిరిరావు గాడేపల్లి నుబ్బారావు, భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు, అంజనేయ పల్లి హనుమంతరావు, కటకం కెట్టి వెంకటసుబ్బారావు రొయ్యూరు కేవయ్య, జై. నరసింహం.

మహాత్మాగాంధీ శకము ఆదిమాంధ్రులు

అస్పృశ్యతయను ఘోరాచార మెప్పు డెవరికలన నెలకొల్పబడినదో గనుకనుట సాధ్యముగావచ్చును. ఎప్పుడు నెలకొల్పబడినది? యెవరివలన? అని ప్రశ్నించుచు మీనమేషములు లెక్కించుచు ప్రవాహమునంబడి కొట్టుకొని పోవుచున్న చాడు తానెట్లు పడితినిని నితర్కించుటవలసింది.

ప్రవాహమున కొట్టుకొని పోవుచున్నవారిని జూచి మహాకారము చేయుటలన గాని సానుభూతి జూపుటలన గాని ఒడ్డున నుండువాడెట్లు వెలికి తీయబాలిందో అట్లే, అస్పృశ్యత యనెడి దురాచార ప్రవాహమున కొట్టుకొని పోవుచున్న ఆరుకొట్ట భారతీయ సోదరీ సోదరులకు నిరర్థక సానుభూతిని జూపి బ్రయోజనములేదు. చేదండ యొసగి వారినిదరికి జేర్చుట ప్రతి హిందూదేశాభిమానికీ హిందూసంఘాభిమానికీ హిందూమతాభిమానికీ గూడ విధాయకకృత్యము.

శుక్లవేదాంతములచేతగాక, నిర్మలమయిన మనస్సుతో నస్పృశ్యతను దొంగించుటకు బ్రయత్నించిన హిందూలలో ఆర్యసమాజమువారును బౌద్ధసమాజమువారును అగ్రగణ్యులని చెప్పవచ్చును.

కాని వారు ఆశేషహిందూజనముచే గారవింపబడుట లేకుండున వారు చేసిన ప్రయత్నము చక్కగ కొనసాగలేదన వచ్చును. కాని హిందూదేశమునం దన్ని జాతులవారిచే నవతార పురుషుడని యెంచబడుచున్న మహాత్మాగాంధీగారు లక్ష్యమును ఆదిమహైందవ బాలికను తమ బాలికవలె బెంచుచు నిర్భాగ కార్యక్రమములలో నస్పృశ్యతనివారణము వారంభించి నాటి నుండి జనుల దృక్పథమునందు మార్పు గలిగినది.

అస్పృశ్యత యనునాచారము రాక్షసకృత్యమని ప్రజా సామాన్యులకు కంఠయు బోధపడినది. నూతనకాలిని సహించి లేని గడ్డగుటలవలె నీయుద్యమము హిందూమతమును మూలచ్ఛేదము చేయు వేరుపురుగుని చెప్పవారక్కడక్కడ తోక పోలేదుగాని వారు బహుశయగ నున్నారు. వారికేక లరణ్య తోదనములుగ నున్నవి. ఈయద్య కాశేషట్టామలలో జరిగిన పండితులమహాసభలో జేసిన తీర్మానములు మొన్న జరిగిన కాకినాడ కాంగ్రెసు సభాకాలములో నాదిద్రావిడ యాది ఆంధ్ర ఆది కర్ణాటకులయెడల కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు జూపించిన యాదరణ దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు ఆంధ్ర రత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు తీర్మానములు కాశేత్వరరావుగారు టులుసు సాంబశుర్తిగారు కృష్ణమూపమున గవవరమ సానుభూతి మ్యానిసిపాలిటీలు లోకల్ బోర్డులు మొదలగు ప్రజాప్రతినిధిసభలు చేయు పరిష్కారములు దేశీయ రాష్ట్రీయ మండల మహాసభల పట్టులలు చైకములో జరుగుచున్న యాంక్షోశనము అస్పృశ్యతాయగము నశించినదనియు సర్వజనభాతృత్యయుగము దలజూపిన దనియు జెప్పకయె చెప్పవచ్చును.

ఈమహాయుగప్రతిపాత యెవరని యాలోచింపవలసిన పనిలేదు. మహాత్మాగాంధీయే యనుట నిర్వివాదాంశము మితవాదులు బాహ్యజేతరులుగూడ నిందు భేదాభిప్రాయముకాలేదు.

“చందాలొస్తు సతుద్విజొస్తు గురు రితేహేమనీహే మను” యని చెప్పినశంకరభగవత్పాదాచార్యులును, మేలుకొలు చల్లపిళ్లెస్వామియాలయమందు అస్పృశ్యులనువారు ప్రవేశించుటకు సభ్యంతరములేదని రామానుజాచార్యులవారును రామ్ మోహనరాయు, శోకవచంద్రనీను, దయానంద సరస్వతి, గురు గోవిందు మొదలగు మహానీయులచే జేయబాలని యాచార్యార్థమును మహాత్ముని నెరవేర్చెనుట యతిశయోక్తికాదు.

ఈమహోద్యమ మిదివరకే సఫలమయినది ముందిక సఫలము గానున్నది. కొలదికాలములో నస్పృశ్యత యనెడి మహాపాపము నిర్మూలముగ నశింపగలదు.

ఈమహోద్యమమును చరిత్రాత్మకము జేయుట మనవిధి. మహాత్ముని పవిత్రనామము సర్వదా జ్ఞాపకముం దుండుకొనుట మన విధాయకకృత్యము.

అదియెట్లు జేయుదమని శంకింపవలసిన పనిలేదు. ఇదివరకు రెండుసంవత్సరముల పయికాలమునుండి ఆంధ్రదేశములో నాంధ్రదేశమన నేల? అభిలభారతదేశములో ప్రచురమగుచున్న గాంధీశకమున నలంబించిన జాలును.

కొలదికాలములో గుడివాడలో జరగనున్న అస్పృశ్యతానివారణసభలోను ఆదిమాంధ్రసభలోను ఈశకాలంబనము జేయుటకు తీర్మానించి దానిని యావద్భారతీయులు ముఖ్యముగ “అస్పృశ్యతారాహుగ్రహణ విముక్తి నొందుచున్న ఆరుకొట్ట భారతీయులు దమదినచర్యలలోను వివాహాది కుభకార్య

వల్నామతాలూకా

మాతాలూకాకు మహారాజరాజశ్రీ పిల్లలమర్రి సోమయాజులుగారు తహశీలుదారుగా ప్రభుత్వమున్నార. వారు యిది వరకు మాతాలూకాలో జేపనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా కొంతకాల ముండినారు గాన వీరు మాకు క్రొత్తగారు. వీరు ప్రజలక్షేమము కొరకు పాటుపడువారని మాకు యిప్పుడుపూర్తిగా వెల్లడియినది. ఎందువల్లననగా యాతాలూకాకు ముఖ్యముగా మగు గరజాలలో ఎండాకాలము బొత్తిగా నీరుదొంగిక బాధపడతూ డొరికెలుపండువును దిగుబావిలోని మురికినీరే తప్పక త్రాగుచుండెడివారు ఇప్పుడు వీరు యీశ్రమచూడలేక అబొవిని చేదుకు బావిగాచేసి దానినుండి యితరబావులకు గొట్టుకులద్వారా నీరుతెప్పించవలెనని దానికిగాను కొంతద్రవ్యము ప్రజలవల్లన కొంత జిల్లాబోర్డువారిసహాయమువల్లను మరికొంత తాలూకాబోర్డువారి సహాయమువల్లను గురిజాల యూనియనుబోర్డువారివల్లను వడసి చేయశక్యించినారు. ఈఉద్యమమునకు మాడివిజ్ఞాని డిప్యూటీకలెక్టరుగారగు శ్రీ కెయిర్ చెకడొరవారు కంకణము కట్టుకున్నారు. ఇదియేగాక వీరు మాతాలూకాలో నీటిబాధ తొలగింప పూర్తిగాపట్టుపట్టినట్లు తెలుస్తుంది. మాకు యిటువంటి అధికార్లు తటస్థించుట మాభాగ్యమనకలెప్పుడు. ఇదిగాక శ్రీతహాశోదారుగారు పిడుగురాళ్లగ్రామములో ఒకశ్రమ ఒకబావి నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించి ఆపనిఆరంభమయ్యెనుచున్నార. ఉద్యోగగర్భిత మనకొరకు యితరపాడ శపథము మనవారందరు ఇటువంటి క్రమములలో వారిలోద్వేది ప్రజల యిబ్బందలను తొలగింప ప్రార్థిస్తూయున్నాము. మనకొరకు పాటుపడు శ్రీ డిప్యూటీకలెక్టరుదొరగారికిన్ని శ్రీతహాశోదారుగారికిన్ని తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారికిన్ని వీరియుద్యమములు కొనసాగించ తోడ్పడు జిల్లాబోర్డుప్రసిడెంటుగారికిన్ని మేమందరము భక్తిపూర్వకమయిన వందనము లాచరించుచున్నాము.

కాచేపల్లి } సయ్యద్ కరీంసాహెబ్
12-4-24 } జిల్లాబోర్డుమెంబరు.

(ఆదిమాంధ్ర బోధ)

మా కొండాపాలెం గ్రామముకు నిన్నరాత్రి శ్రీ కుసుమధర్మన్నగారు, నీలంబెకయ్యగారు యిద్దరు కలసి దయచేసి మా ఆదిమాంధ్రులకు నీతిబోధ చెప్పినారు తరతరాలనుంచి ఆర్యగౌరవము లేకుండా దేశములో అందరివలన యెంతో నీచముగా చూడబడుచున్న మా మహానాటికులస్థులము. అత్యులనే హిందువులు యీదేశమునకు రాకముందు సురక్షితముగా రాజ్యముచేసి గొప్ప సిరిసంపదలతో నున్నారనిన్ని, హిందువులవలన రాజ్యమోడిపోయి అరణ్యములకు వెళ్లగొట్టబడి, ఆనాటినుండి నేటివరకు అనాధులమైపోయి దాస్యజీవనము చేయుచుంటిమనిన్ని, మాజాతిలో పుట్టి దేశములో మహాకీర్తిపొంది గతించిపోయిన మహాపురుషులను, మునులను- మహాపతి వ్రతలకు, వీరులను మాకు వినిపించి వారివారి గొప్పతనము మహిమలను చక్కగా బోధించి, అటువంటి మహానాటి కులము వైరశముచేత నరికిపోయి యీయాశోజన ఒకరికి చేతులు చాచవలసినంత గతివచ్చినదని శభలో చాలదుఃఖించి, వస్తువులను కూడ దుంఖింప చేసిరి.

ఇప్పుడు మమ్మును ఆపించుకొని యున్న దురాచారము లన్నియు “మూలపోలయ్య” పాటలద్వారా వినిపించి శభవారందరికీ పశ్చాత్తాపము కలుప జేసి నారు వీరు మా గ్రామమునకు విచ్చి బోధచేయుటవలన మేము చాలా మాతన సంకటము తెలిసికొన్నాము ముఖ్యముగా మేము యెవరము? ఎందుచేత యిట్లుంటిమి? ఆ సేసంతకుముందు చాలవస్తువు తీరినవి అందచేత మాపూర్వులమొక్క ఆత్మకాంతివైనను యిప్పుడు మనమునుంచిదారిని డెంచి జాతిమొక్క పూర్వుల గౌరవము నిలుపుకోనలయునని మాకు బుద్ధిభుజిస్తోంది. ధ్యన్న, వెంకయ్యగారు చేయుచు జాతిసేవకు మే మంతాచాలనందనములు చేల్లించుచున్నాము.

కొండాపాలెం } మునిగిట మార్నూరు
13-5-24 } (లేటు ఆదిమాంధ్ర మునజము,

ములలో జేయు సంకల్పములలోను వాడుకొనుటకు జేయుట సమంజసమని వొక్కి వక్కాణించుచున్నాను.

గిండిమూరి భావనాచార్యులు
(గాంధీజేటు గుంటూరు)

కృష్ణవిలాస సభ

వీరి దానధర్మములు

వెల్లూరుజిల్లా ఆలూరులో నివాసముగల, గొప్పనీటి వతులు, అయి రెండుకొందరు, కొన్ని వేలమూలధనముతో ఈసమాజమును 1919 సంవత్సరములో స్థాపించిరి. ఈసమాజము వారు, తాటకములు కడర్పించినపుడు ఈజిల్లాలో మిక్కిలముగా ములు కన్నిటిలో యెనుమీరి కనుకకృష్ణా ద్వారా కనుగొనుటకును, విడిచిపెట్టెను. 28-9 తేదీనాడుకృష్ణా జలము తే 1 తీరన మూక తాటకములు కడర్పించిరి. ఇందులో రెండు వాకకలముల శ్రీమకాటి శాశువాదానధ్యక్షుగాను శ్రీ మాకా వుక్కులూరు ను జీతరావుగారును పాల్గొనిరి. వారునుపు రయ్యొక్కయ్య ఈసమాజపు అధ్యక్షులైన శ్రీమూర్తీశ్వరశాస్త్రిశాస్త్రి రామచంద్రాశాస్త్రిగారియొక్కయు శ్రీకృష్ణగంగులముల గారిని నివాహించి, జమీనిగ బ్రహ్మ బుక్కి, జన్మిదమువేకినట్లుండును. ఈసమాజమువారు ఈజిల్లా తిలకసిద్ధి! రెండుమారు ఆ శేకవందల రూపాయలను, కాశీలో ఒకశేకసామానానీ కొన్ని రుదాయపాత్రలను కొల్లూరు ఆయుర్వేద విద్యాలయమునకు కొన్ని రుదాయపాత్రలను, ఏలూరులో అన్నదాన సమాజమునకు కొన్ని రుదయ పాత్రలను రెడైన సంఘమునకు మొత్తమును, కొందరుపండితులకు కవిత్వములకు కొన్ని రూపాయలను ఒక బాహుబలిని వివాహమునకు అర్ధవెయ్యి నూక పదహారును కుకొండటి ద్వారాకలెక్టరుకును కొన్ని రుదయ రూపాయలను ఈ గ్రామములోని కృష్ణవతరమునందర జుంతు కొంత మొత్తమును శ్రీమకాటి, రాజవాదాగారి “వారానా” ఆశ్రమమునకు అర్ధవెయ్యి నూటకడహర్షకు ముకొన్ని చిల్లరధర్మములను చేసిరి ఇదివలె ఈజిల్లాలోగెనుగు ఘమునకు సంయక్త కార్యదర్శులున్న శ్రీతిగిరీ పు రామిరెడ్డిగారును వెన్నెలవంటి రాఘవశాస్త్రిగారును మహాత్ముని పూజాధిశిగాఒక శత్రుములలన జచ్చి-దశ్యులను ఇన్వేసివది గొరిరి. ఒకటి రెండుమూలములలో ఈసమాజమువారును వాఘవాచాస్త్రి అగారును కలసి ప్రదర్శించి కల్పిన ద్రవ్యమునిచ్చుటకు వాగ్దానముచేసిరి. మరియు ఏలూరు, కాకినాడ, చిత్తూరు, కడప, తెనాలి, వర్నాపుల్ మొదలగు అనేకసమాజములవారు దాళగృహులకుగా నాటకములు ప్రదర్శించిపుడు సహాయకంగా ఈ సమాజములోని ముఖ్యధనముల వెల్లి ప్రదర్శనములలో పాల్గొనినచోయూజేసిరి. నింతరిమును ఇట్లైనచోయూ జేయుమిండునట్లు జేపుని సహాయముచేడు ప్రార్థించెదను.

వెల్లూరు }
2-5-24 } వాకాటి వీరరాఘవరెడ్డి.

నారాయణవరములోని శ్రీ గాంధీపంచమనేత పాఠశాల (రెవ ప్రకటన)

పంచమనేత పాఠశాల గ్రామములో నుండబోదదనే మతములో చేసిన బ్రాహ్మణనాయకులలో కొందరు గ్రామములో నుండు బ్రాహ్మణేతరులముల నెద్దలను పిలువనంపి 18-4-24 వ తారీఖున నోకరహస్తమైనశభను సలిపిరి. ఆశభలో బ్రాహ్మణులు యాదిగువసిన తీర్మానమును వుపసాదించి బ్రాహ్మణేతరులను ఆమోదించవలెనని కోరిరి.

శ్రీయ్యత. కి. వి. గంగంశ్రేష్ఠిగారు పంచమనేత పాఠశాలను గ్రామములో నుండి లేవనెంచున వారిని, వారి సంబంధించిన శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయము, ఉచిత పఠనసంధిరము, రాత్రి పాఠశాలయను బహిష్కరింపవలయును. బహిష్కారము నకు యెక్కనైనను విారినయెడల నూరు రూపములు జూల్కానా తీయువరకు వారిని కులములో చేర్చుకొనరాదు. ఆయాకులము వారిద్రవగర మాట్లాడనిదే వైవిధ్యంబున ఒప్పుకొనుట సాధ్యము కాదని బ్రాహ్మణేతరనాయకులు చెప్పిరి. మరియు వారికి గి రోజులు వ్యవధియిచ్చి యీయేర్పాటులను కులసభలలో శిశుగ్రంథాలయమున బ్రాహ్మణులు చెప్పిరి. ఆలూరు బ్రాహ్మణేతరుల తప్పులను చేతులేక. బ్రాహ్మణులు మాత్రము ఒక శభచేసి వై తీర్మానముల చేసిరి ఆశోరకు ఒక బిడెంబడిక గ్రామముని బ్రాహ్మణులందరిని చే బ్రాహ్మణేతరుని చేప్పిరి. నటముబ్రాహ్మణులు మాత్రము సంకెముచే గాలేదు. ఒక బిడెబ్రాహ్మణులను, దేవాలయపు వాకిరియగు శ్రీయ్యత తిరుగంబనం మాధుషి శ్రీనివాసాచార్యులను రాత్రిపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయ పదవికి రాజీనామయిచ్చుటను నిష్పందింపించిరి. వారు భయపడి పాఠశాలకు రావనము ఆపివేసిరి. మంగలిరి, చాకలిని, పాలుపెరుగు యిచ్చువాండ్రను, చెత్తితోనే ఒక ముసలయ్యును రంగం శ్రీ ప్తిగారి వద్దకు పోకూడదని తెలియచుచున్నారు. పరిస్థితులు కనుగొనుటకు శ్రీయ్యతలు మాధుషి శేషచార్లు గారు, జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శులగు కడిగలం. రాజగోపాలాచార్యులగారు, ఆంధ్రా ప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘకార్యదర్శి యగు ఆయ్యదేవర కాశేత్వరరావుగారును, చిత్తూరు జేటు అగు మాధుషి అనంతేశయనంగారును, తెజవాడ కాంగ్రెసు శభ్యులగు కోటయ్యగారు, గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. విరుద్ధపక్ష బ్రాహ్మణ నాయకులలో మాట్లాడిరి. గ్రామములోని ఆంధోశసమును చాల మట్టుకు తగ్గించిరి. (సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి)

పల్నాడు తాలూకాలో
ఖడ్గ రభివృద్ధి

గుంటూరుజిల్లా పల్నాడు తాలూకాలో ఖడ్గరవు తీవ్రత చాల నవకాశములు గలవు. మేము పల్నాడు తాలూకాలో కొన్ని గ్రామములను చూచివచ్చితిమి. మేముచూచిన గ్రామములలో, ఖడ్గరవుప్రభుత్వములు, నూలు యెక్కువగా తయారగుచున్నవిగాని పాశ్చాత్యవాగరికముతో విదేశీవస్తువులు వాడుట కొంతవఱకు ఆలవాటు పడుచున్నది. మొత్తముచూడ గ్రామములలో నూటికి 70 వఱకున, తమగృహములలో తయారైన నూలుతో వస్తువులు నేయించుకొని వాటిని ధరించెదరని దేవులవచ్చును. మేముచూచిన గ్రామములలో ఖడ్గరవుప్రభుత్వముల యాక్రిందిభాగముగ నున్నవని తెలియజేయవలయు సంతోషించుచున్నాము.

బ్రాహ్మణవర్ణము:— రైతులగృహములలో మహారు 800 రాటములు గలవు. చేరువనున్న కామేపల్లిలో మలమగ్గములవారికి నూలుయిచ్చి, వీరు వస్తువులు తయారు చేయించుకొనెదరు. ఈ గ్రామములో రైతులసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది. వీరు చాలభాగము విదేశీవస్తువుల ధరించుచున్నారు. రైతులు తమస్వంతమునకేగాక, యెక్కువనూలు తయారుచేసి విక్రయించెదరుని చెప్పియున్నారు. చాలమంది రైతులకు స్వంతమున దూదిపంటగలదు.

వాడెవల్లి, గురజాల:— రైతులగృహములలో రాటములు పనిచేయుచున్నవి. చూడవలయును. ఈ రెండును పెద్దపట్టణము లగుచేతను, పాశ్చాత్యవాగరికత గలవాటితో సంబంధముండుచేతను, విదేశీవస్తువుల ధరించుచున్నది. ఈ రెండు గ్రామములలో ఖడ్గరవుతో తీవ్రత ఖడ్గరవు హాకర్ల సేర్పాటు చేయవలయునని తెలిసికొంటిమి.

రెంటువీధి:— ఈ గ్రామము ఖడ్గరవు వర్తకమునకు కేంద్రస్థానముగా పరిగణింపబడుచున్నది. ఇచ్చట కొందరు వర్తకులు ఖడ్గరవునెయించి గుంటూరు వచ్చిరా స్థలములకు యెగుమతిచేయుచున్నారు.

రైతులు స్వంతమున నూలు తయారుచేసికొని వస్తువులు నేయించుకొనెదరు. వర్తకులవారు రైతులకు వస్తువులనేని యిచ్చుటయేగాక, వర్తకులగుడ ఖడ్గరవుప్రభుత్వముల తయారు చేసియిచ్చుచున్నారు. మహారు 400 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. ఈ గ్రామములో మేముక విచారకరమైన విషయము గమనించుట తీవ్రమైనది. వినుకొండ తాలూకా ముప్పాళ్ల గ్రామములో బిల్లునూలుతో తయారైన వస్తువులను తెచ్చి, యీ గ్రామములలోను చుట్టుపక్కల గ్రామములలోను విక్రయించుచున్నారు. ఈ వస్తువులను వీరు కొనెదరట. గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘమువారు వీరులకు తన వస్తువుల తయారు చేయించి, వారికి అందజేయుట విధియొందున్నది.

పాల్వాయి:— ఈ గ్రామములో నూటికి 90 మంది మైగా ఖడ్గరవు వస్తువులనే ధరించుచున్నారు. 20 మలమగ్గములు గలవు. వర్తకులవారిలో మాట్లాడితిమి. రైతులవస్తువులు నేయగా వారికి యితరవస్తువులు నేయుటకు సావకాశమున్నదనియు, నూలుపట్టుచేసినయెడల వస్తువులు తయారుచేసి యిచ్చెదమనియు వారుచెప్పిరి. రైతులనూలువలన వారికి మాడు మానములకంటె యెక్కువవని వుండవలయు. సంవత్సరము పొడుగున వీరికి పని కల్పింపవలసియున్నది.

తాళ్లపల్లి:— ఈ గ్రామము పల్నాడు తాలూకాలో ఖడ్గరవు ఉత్పత్తికి ముఖ్యస్థానములలో నొకటి. ఇచ్చట 50 సారెవగ్గములు గలవు. మేముఅందులలో ఖడ్గరవు తయారుచేయుచున్నాము. మేము వెళ్లినది గ్రామములో ప్రతిజిల్దారాని స్త్రీలు గృహముల మందర రాటములు పనిచేయుటచూడ చాల ఆనందము కలిగినది. ఎక్కువమంది వీరుగలరు. వారు నూలుతయారు చేసి, వర్తకులవారికి విక్రయించి, కొంతవఱకు ప్రవహించుచుచేసికొనుచున్నారు. నేయువారికి గృహములలోగూడ తమస్వంత వస్తువులను స్వయముగ స్త్రీలు నూలు తయారుచేసికొని వస్తువుల నేయించుకొనుచున్నారు. గ్రామములోని ప్రజలు చాలమంది ప్రతిదినము గాంధీచూపకొని స్మరించుచున్నామని చెప్పివారు. నేతనేయువారు అసహాయాద్యము పొందెదమైనది వత్సరములలో తమ పాతరుగముల తీర్చివేసి, కొంతసాము నిలువచేసి వారని తెలియుచున్నది. ఈమలులో త్రాసులుగూడ తగ్గినవని తెలియుచున్నది. 400 రాటములుగలవు. చూడవలయును. రైతుల వస్తువులు గ్రామములోనే తయారగుచున్నవి. నూటికి 90 మందకంటెయెక్కువగా ఖడ్గరవుధారణ చేయుచున్నారు.

రెంటాల:— ఈ గ్రామములో 80 వర్తకులు గలవు. ఖడ్గరవు తయారుచేయుచున్నారు. రైతులు రాటములను పనిచేయుచున్నారు. ఖడ్గరవు తీర్చి యీ గ్రామములో కూడ చాల అవకాశములు గలవు.

గుంటూరు } ఇటీకాల సూర్యనారాయణ
12.5.24 } మద్ది వెంకట రంగయ్య
కార్యదర్శులు, గుంటూరుజిల్లా ఖడ్గరవు బోర్డు

విశాఖపట్నం జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ
సభ - నూతనసమావేశము

*సభ 3-౫-౨౪ తేదీని మాడుగులలో ఉదయం ౭ గంటలకు సమావేశమయెను. హాజరు సభ్యులు ౨౭.

ఈదినవర్తమానముల ప్రసంగం అంగీకరించడమయినది.

తీర్మానము ౧:— ఈ సభకు శ్రీయుత తిరిగివచ్చుల వేంకట శ్రీనివాసరావు గారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమయినది.

తీర్మానము ౨:— కొంతకాలము విజయనగరపుర జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శిగా నుండిన కీర్తిశేఖరను ఉత్పాది రామమూర్తిగారు భీమునిపట్నం కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా నుండిన తిరుగొల్లి భాస్కరరావుగారు విశాఖపట్నం వాస్తవ్యులును, నిర్వాహకార్యక్రమమును గ్రామములలో కొనసాగించినటువంటియు శ్రీయుత వసంతరావు, బాయన్న పంతులుగార్లు అకాలమరణములకు ఈసభవారు చింతించుచు వారి వారసులుండుటకే సంఘమువారి సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

తీర్మానము 3:— కార్యదర్శి చదివిన ౧౦-౨-౨౪ పెను గొల్లుసభ పిలువని ౧౧ తేదీ, ఏప్రిలు ౧౪ తేదీ కార్యనిర్వాహక సంఘసభల కార్యక్రమము అంగీకరించడ మయినది.

తీర్మానము ౪:— కార్యదర్శి చదివిన పిలువని ౧౧ తేదీ, ఏప్రిల్ ౨౭ తేదీ, ఏప్రిల్ ౧ తేదీల కార్యనిర్వాహక సంఘ సభల తీర్మానముల అంగీకరించడ మయినది.

తీర్మానము ౫:— కార్యదర్శి చదివిన సాంవత్సర నివేదికమునకు అనుబంధముగ ౧౯౨౧ ౨౨, ౨౩ సంవత్సరముల ఆదాన వ్యయ పట్టికలును ప్రచారమునకు పూర్వము కల్లుపాటల రాజడియు ప్రచారమైనదివ కల్లుపాటల రాజడియు (వీలైవో) సంపాదించి కలిపి ప్రకటింపగోరుచు అంగీకరించడ మయినది.

తీర్మానము ౬:— కార్యదర్శి చదివిన ౧౯౨౪ ఏప్రిల్, మార్చి, ఏప్రిలు మాసముల తాలూకా జనాభివృద్ధి లెక్కలు తిరిగిచూచునీటికి లోబడి ఆమోదించడ మయినది.

తీర్మానము ౭:— ౧౨-౧౦-౨౧ తేదీ జిల్లా జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యులచే వృత్తిలోనున్న వక్ర విషయమై చేయబడిన తీర్మానము రద్దుచేయడమయినది.

తరువాత నూతనసంవత్సరమునకు తాలూకా ౧ కి ౧ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడు చొ॥ మొత్తమున ౨౩ తాలూకా ౨౩ గ్రుతు కార్యనిర్వాహకసభ్యులును జిల్లామొత్తముపైని మహమ్మదీయులొక్కరును, కావ్యులొక్కరును, స్త్రీలొక్కరును, శ్రీ ప్రభులొక్కరునుగూడ కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నుండుటకు తీర్మానించగా సమప్రకారము ౧ అధ్యక్షుని, ౧ కార్యదర్శిని, ౧ కోశాధ్యక్షుని, కొంతమంది కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఎన్నుకొనగా జిల్లానిబంధనలప్రకారము ఈ ఎన్నికలు జరుగనందున సభ్యుల అంగీకారముపైని జిల్లాసంఘ ౧౧ వ నిబంధనకు బదులుగా ఈక్రింది నిబంధన అంగీకరింపబడెను.

తీర్మానము ౮:— ఈసభవారు ప్రస్తుతము అములలో నున్న ౧౧ వ నిబంధనకు బదులు ఈక్రింది విధముగా మార్పుచున్నారు.

“జిల్లా జాతీయోపసంఘ వ్యవహారములు నిర్వహించుటకు గాను ౧౧ గల కార్యనిర్వాహక సంఘ ముండవలెను. ఇందులోనుండి ఒకరిని అధ్యక్షునిగాను, ఒకరిని కార్యదర్శిగాను, ఒకరిని కోశాధ్యక్షునిగాను, ఎన్నుకొనవలెను. అవసరమైనచో ఒకరిని ఉపాధ్యక్షునిగాను, ఒకరిని సహాయకార్యదర్శిగాను, ఎన్నుకొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహకులను ఉద్యోగస్తులను జిల్లా జాతీయోపసంఘమువారు ఎన్నుకొనవలెను. కార్యనిర్వాహక సంఘమును వచ్చు కాళీలు, మిగిలిన ఇతరకార్యనిర్వాహక సభ్యులు ఉద్యోగులు సహా యెన్నుకొనవలెను.

ఇందుకుఫలితముగా ఇదివరకు జరిగిన ఎన్నికలు రద్దుకాగా ఈక్రిందివారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి:—

తీర్మానము ౯:— భూమిపాటి చినయ్యజ్ఞ నారాయణకర్త గారు, ౨ తిరిగివచ్చుల వేంకట శ్రీనివాసరావు గారు, 3 మల్లారుల వేంకటరామమూర్తిగారు, కీమత్ ప్రతివాదిభయంకర మంత్రి రత్న వెంకటగోపాలాచార్యులుగారు.

౫. మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారు ౬. నిష్టల రామ లింగంగారు ౭. దేవగుప్తాపు భాస్కరరావుగారు ౮. మారే పల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు ౯. దంతురెడ్డి పార్వరావుగారు ౧౦. కండాళ నర్సయ్యరకాష్ట్రీగారు ౧౧. ద్వారకా భమిడి పాటి రామదీక్షితులుగారు ౧౨. మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహం

గారు ౧౩. కాళ్లకూరి కృష్ణమూర్తిగారు ౧౪. చింతకొండ సూర్య నారాయణగారు ౧౫. జయంతి సుబ్బారావుగారు.

ఈక్రిందివారు నూతన సంవత్సరమునకు ఉద్యోగులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

౧. శ్రీయుత తిరిగివచ్చుల వేంకట శ్రీనివాసరావు గారు అధ్యక్షులు ౨. భూమిపాటి చినయ్యజ్ఞ నారాయణ కర్తగారు కోశాధ్యక్షులు ౩. దేవగుప్తాపు భాస్కరరావుగారు కార్యదర్శి. మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారు కోశాధికారి (ఏక గ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి)

తీర్మానము ౧౦:— ఈ క్రిందివారి పేరులు వివిధశీర్షికా సంఘములవారు రాష్ట్రసంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనగా ఈదిన పరాపితా అంగీకరించడమయినది. ౧ శ్రీయుత మారేపల్లి రామ చంద్రశాస్త్రిగారు ౨ శ్రీవిన్నకోట జగన్నాథ గుప్తగారు ౩ మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామిగారు ౪ కొట్ర సోమ సుందరంగారు ౫ పెమ్మరాజు లక్ష్మీనరసింహంగారు ౬ శ్రీమత్ కృతివాదిభయంకర మంత్రిరత్న వెంకటగోపాలాచార్యులు గారు ౭ జయంతి వెంకట జగన్నాథ సుబ్బారావుగారు ౮ జాతాదగోపాలస్వామిగారు ౯ పెనుమత్తసుబ్బరాజుగారు ౧౦ కంచర్ల లక్ష్మీనరసింహముగారు ౧౧ కవికొండల వెంకట సత్య నారాయణమూర్తిగారు ౧౨ పెమ్మరాజు శీతారామ మూర్తిగారు ౧౩ దంతురెడ్డి అప్పారావుగారు ౧౪ అనకాపల్లి రామనాయడుగారు ౧౫ దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు పంతులుగా ౧౬ ద్వారకా భమిడిపాటి రామదీక్షితులుగారు.

తీర్మానము ౧౧:— శ్రీయుత ద్వారకాభమిడిపాటి రామ దీక్షితులుగారి దరఖాస్తువిషయమై వారినిగారభవచారకులనుండి తేతనప్రచారకులుగ అంగీకరించుచు దరఖాస్తు గూర్చిన ఇతర విషయములు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి విడిచిపెట్టియించడమయినది.

తీర్మానము ౧౨:— జిల్లాలోని తాలూకాలకు నియమింపబడిన ప్రచారకులకు దేశభోగ్యులు సకాలములో నెప్పటికప్పుడు తెలిసికొని ప్రజలకు వెల్లడిచేయుట ప్రచారకుల ముఖ్య విషయమగుటచే అట్టి కార్యనిర్వాహకమునకై ఆంధ్రదినపత్రికను జిల్లాసంఘమువారు దుబితముగ నియ్యవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

జరుగుచు అయిన ప్రచారకులకు దేశభోగ్యులు తెలుసుకొనే నిమిత్తము ఆంధ్రపత్రిక తెప్పించుటకు నెల ౧ కి ౪ ౨౦ లు మించని మొత్తం ఖర్చుచేయుటగాను కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి ఆధికారమివ్వడమయినది.

తీర్మానము ౧౩:— అవసరమయిన కార్యములు వచ్చేజిల్లా సంఘసభ సమావేశములోపున కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నెరవేర్చుటకు అధికారమివ్వడమయినది.

(ఎంతకాలము) అధ్యక్షులు
విశాఖపట్నం } దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు
౧౩ మేయి ౧౯౨౪ } కార్యదర్శి

విశాఖపట్నం జిల్లా కార్య నిర్వాహక సంఘసభ
ఈ నెల 18 తేదీని భీమునిపట్నంమున విశాఖపట్నం జిల్లా కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగును.

చర్చించు విషయములు:— 1. ప్రచారకుల ధనసహాయ పువీర్వాహి 2. కార్యాలయపు ఖర్చులనిర్ణయము. 3. రాష్ట్ర సంఘమువారి ప్రచారమును గూర్చిన సర్క్యులరు. 4. పాత కాలల బిల్లులయో మోతము. ఇతరవిషయములు.— జిల్లాసంఘము వారు విడిచిన ఇతరవిషయములలో కీ విషయములు ముఖ్యమైనవిగాన కార్యనిర్వాహకసభ్యులెల్లరును తప్పక దయచేయవలయు.

దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు,
కార్యదర్శి.

విశేష సమాచారము

20 మార్తల వచ్చి 1-౩ రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము పేరించిన తెల్లవారి రెండువిశేషములు కాగలవు. విశాఖము వైత్యము లేదు నేపాళము చేళ్ళులే లేదు.

చుండుకు నూనె

నెల సీసా 1-౩ రు 0-8-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల గోమను పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనినలా వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగ గలదలమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika, Power Press, 66 7 Thambu Chetty Street, MADRAS.